

บทที่ 3

การดำเนินนโยบายต่างประเทศของเวียดนามต่อลาว และกัมพูชา ตั้งแต่ เดือนเมษายน ปี ค.ศ. 2001 - ปัจจุบัน

การดำเนินนโยบายต่างประเทศของเวียดนามต่อลาว และกัมพูชาตั้งแต่ เดือนเมษายน ปี ค.ศ. 2001 - เดือนมีนาคม ค.ศ. 2006

การดำเนินนโยบายต่างประเทศของเวียดนามต่อลาว และกัมพูชา นับตั้งแต่การประชุมสมัชชาแห่งชาติของพรรคคอมมิวนิสต์แห่งเวียดนาม ครั้งที่ 9 ในวันที่ 19 - 22 เมษายน ปี ค.ศ. 2001 จนถึงเดือนมีนาคม ค.ศ. 2006 มีดังนี้

จากการประชุมสมัชชาแห่งชาติของพรรคฯ ครั้งที่ 9 นาย นง ดึก แหมงห์ (Nong Duc Manh) เลขาธิการพรรคคอมมิวนิสต์แห่งเวียดนาม ซึ่งได้รับเลือกให้ดำรงตำแหน่งผู้นำพรรคฯ คนใหม่ ยังคงเน้นถึงการสร้างสังคมนิยม เอกราช และการพึ่งพาตนเอง อันหมายถึงความเป็นอิสระทั้งทางเศรษฐกิจ และความมั่นคง ขณะเดียวกัน พรรคฯ ก็ยังคงยืนยันการปฏิรูปเศรษฐกิจต่อไปโดยการนำระบบเศรษฐกิจการตลาดเข้ามาผสมผสานตามแนวทางสังคมนิยม และภายใต้การนำของรัฐ ซึ่งเวียดนามเรียกระบบเศรษฐกิจนี้ว่า “ระบบเศรษฐกิจตามแนวทางสังคมนิยม” ได้มีการกำหนดแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ 5 ปี (2001 – 2005) “Directions, tasks and plans for the 5-year socio-economic development” โดยมียุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนาในระยะ 10 ปี ที่มุ่งนำประเทศไปสู่ความเป็นอุตสาหกรรม และทันสมัย (Industrialization and Modernization) และไปสู่ความเป็นสังคมนิยมเต็มรูปแบบ เพื่อนำประเทศไปสู่ความเป็นประเทศอุตสาหกรรมในปี ค.ศ. 2020 ในขั้นต่อไป เวียดนามยังคงไว้ซึ่งนโยบายต่างประเทศว่าด้วย “พหุภาคีนิยม และการกระจายความสัมพันธ์” (Multilateralism and Diversification) ซึ่งลักษณะสำคัญของแนวนโยบายต่างประเทศแบบทุกทิศทาง คือ สร้างสัมพันธ์กับทุกประเทศทั้งในระดับทวิภาคี และพหุภาคี และในทุกด้าน ทั้งนี้ ไม่ได้มีการกล่าวถึงความสัมพันธ์พิเศษระหว่างเวียดนาม ลาว และกัมพูชาแต่อย่างใด กล่าวไว้แต่เพียงว่า เวียดนามจะยังคงรักษาความสัมพันธ์ และจะพัฒนาความร่วมมือกับประเทศในกลุ่มสังคมนิยม และประเทศเพื่อนบ้าน รวมทั้งจะพัฒนาความร่วมมือกับประเทศ

สมาชิกอาเซียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เพื่อความมั่นคง และความเจริญก้าวหน้าของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้¹

แม้ว่าจะไม่มีการเน้นย้ำถึงความสัมพันธ์พิเศษภายในกลุ่มประเทศอินโดจีน ในรายงานการประชุมสมัชชาแห่งชาติของพรรคฯ ครั้งที่ 9 แต่เวียดนามยังคงมีการดำเนินนโยบายต่างประเทศ รักษาความสัมพันธ์ และพัฒนาความร่วมมือกับลาว และกัมพูชาในด้านต่าง ๆ อย่างเป็นประจำ ดังนี้

ระดับทวิภาคี

เวียดนาม – ลาว

เวียดนาม และลาวได้สถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตในวันที่ 5 กันยายน 1962 และมีสนธิสัญญามิตรภาพ และความร่วมมือ (Treaty of Friendship and Cooperation) ที่ลงนามเมื่อวันที่ 18 กรกฎาคม 1977 ต่อกัน ในปี ค.ศ. 2002 เวียดนาม และลาวได้เฉลิมฉลองวาระครบรอบ 25 ปี ของสนธิสัญญานี้ ซึ่งถือเป็นการครบรอบวาระ 25 ปี แรกของสนธิสัญญานี้ โดยเวียดนาม และลาวยังคงรักษาสัมพันธภาพที่ดีต่อกันไว้ในทุกระดับ

ด้านการเมือง และความมั่นคง

- รองนายกรัฐมนตรีเวียดนาม นาย เหวียน หมั่น เกิม (Nguyen Manh Cam) ได้ทำการรับรองคณะผู้แทนจากลาว นำโดยรองนายกรัฐมนตรีของลาว นาย พงสะหวัด บุปผา รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการต่างประเทศลาว ที่เดินทางมาประชุมร่วมเวียดนาม - ลาว ว่าด้วยการจัดระเบียบบริเวณชายแดน ครั้งที่ 11 ระหว่างวันที่ 1- 6 สิงหาคม ค.ศ. 2001 เพื่อสร้างเสริมความเข้าใจ และประเมินการดำเนินการของการจัดระเบียบบริเวณชายแดน บนพื้นฐานของความสัมพันธ์พิเศษ และความร่วมมือ เพื่อให้ประเด็นปัญหาบริเวณชายแดนระหว่างเวียดนาม และลาวได้รับการแก้ไข นำมาซึ่งสันติภาพ และความมั่นคงระหว่างประเทศ ทั้งนี้ นาย พงสะหวัด บุปผา ได้กล่าวว่า ทั้ง 2 ประเทศควรร่วมมือกันอย่างใกล้ชิด เพื่อให้การจัดระเบียบบริเวณชายแดนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

¹ "Political Report of the CPV Central Committee, Eighth Tenure, at the Ninth National Party Congress," Communist Party of Vietnam, (<http://www.cpv.org.vn>), January 23, 2005.

- การลงนามความตกลงในการปรับปรุงความสัมพันธ์ทางการทหารระหว่าง 2 ประเทศ ในการฝึกซ้อม รวมทั้งการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร และสื่อของรัฐ เมื่อวันที่ 3 มีนาคม ค.ศ. 2004 ณ นครหลวงเวียงจันทน์

- พล.อ. ฟาม วัน จ่า (Gen. Pham Van Tra) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมของ เวียดนาม ได้เดินทางเยือนลาว และเข้าพบ พล.อ. คำไต สีพันดอน ประธานประเทศ พ.อ. บุนยัง วอลละจิต นายกรัฐมนตรี และพล.ท. ดวงใจ พิจิต รัฐมนตรีว่าการกระทรวงป้องกันประเทศ เมื่อวันที่ 2 มีนาคม ค.ศ. 2005 อันนำไปสู่การลงนามในข้อตกลงความร่วมมือทางการทหาร ปี ค.ศ. 2005 ระหว่างทั้ง 2 ประเทศ นอกจากนี้ ยังได้มีการหารือกันระหว่างผู้แทนจากกองทัพของเวียดนาม และลาว ที่นครหลวงเวียงจันทน์ ในวันที่ 10 พฤษภาคม 2005 ให้เวียดนาม และลาวขยายความร่วมมือทางการทหารต่อกัน²

- ความร่วมมือในการป้องกันความมั่นคงบริเวณชายแดน ได้มีการจัดประชุม คณะกรรมการว่าด้วยความร่วมมือบริเวณชายแดนระหว่างเวียดนาม และลาว ขึ้นที่แขวงสะหวันนะเขต เมื่อ 22 สิงหาคม 2005 โดยการหารือนี้ได้ให้ความสำคัญในด้านการจัดการ และป้องกันพื้นที่ บริเวณชายแดนระหว่างกัน มีการเจรจากัน เพื่อหามาตรการป้องกันการอพยพตามแนวชายแดน การตั้งถิ่นฐานโดยผิดกฎหมาย และการลักลอบทำลายทรัพยากรธรรมชาติ ทั้ง 2 ฝ่ายได้ตกลงกัน ที่จะส่งเสริมความร่วมมือในการพัฒนาเศรษฐกิจบริเวณชายแดน เพื่อให้ประชากรที่อาศัยอยู่แถบนั้น มีสภาพความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น³

- ความร่วมมือกันระหว่างองค์กรนิติบัญญัติของทั้งเวียดนาม และลาว โดยพล.ท. สะหมาน วิยะเกต ประธานสภาแห่งชาติลาว ได้ขอความร่วมมือจากนาย นาย เหวียน วัน อาน (Nguyen Van Anh) ประธานสภาแห่งชาติเวียดนาม ระหว่างการประชุม The 13th Meeting of the Asia – Pacific Forum: APPF – 13 ซึ่งเวียดนามเป็นเจ้าภาพ เพื่อช่วยเหลือจัดการประชุม รัฐสภาอาเซียนครั้งที่ 26 ที่ลาวเป็นเจ้าภาพในเดือนพฤศจิกายน ค.ศ. 2005 ทั้งนี้ เวียดนาม และลาวมีความร่วมมือกันระหว่างองค์กรนิติบัญญัติ และสภาแห่งชาติระหว่างกันอย่างสม่ำเสมอ

² “Vietnamese, Lao officers vow to boost comprehensive military ties,” Ministry of Foreign Affairs of Vietnam, (<http://www.mofa.gov.vn/en/nr040807104143/nr040807105001/ns050511100904>), March 3, 2007.

³ “Viet Nam, Laos cooperate in safeguarding border security,” Ministry of Foreign Affairs of Vietnam, (<http://www.mofa.gov.vn/en/nr040807104143/nr040807105001/ns050826155154>), March 3, 2007.

ด้านเศรษฐกิจ และการค้า

เวียดนามได้ทำการลดภาษีนำเข้า และส่งออกจากราว ร้อยละ 50 ตามข้อตกลงความร่วมมือด้านเศรษฐกิจ วัฒนธรรม วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี ที่มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 16 มกราคม ค.ศ. 2004

- การพัฒนาความร่วมมือเขตการค้าเสรีเวียดนาม - ลาว (Vietnam - Laos Free Trade Area) และการลงทุน โดยมีแผนพัฒนาเส้นทางคมนาคมในการเชื่อมโยง 2 ประเทศ ตลอดจนขยายความร่วมมือด้วยการดึงดูดผู้เข้ามามีส่วนร่วมด้วย เพื่อให้บรรลุตามปฏิญญาเวียงจันทน์ในการพัฒนาสามเหลี่ยมพัฒนาการค้า ลาว และเวียดนาม ซึ่งนำไปสู่การเยือนเวียดนามของ พล.อ. คำไท สี่พันดอน ประธานประเทศลาว และเข้าพบนาย ฟาม วัน ข่าย (Phan Van Khai) นายกรัฐมนตรีเวียดนาม เมื่อวันที่ 14 พฤษภาคม ค.ศ. 2005

- การค้าระหว่างเวียดนาม และลาวในปี ค.ศ. 2004 ได้เพิ่มขึ้นจาก 110 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ในปี ค.ศ. 2003 เป็น 145 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ลาวส่งออกไปยังเวียดนามเป็นมูลค่า 80 ล้านดอลลาร์สหรัฐ และนำเข้าเป็นมูลค่า 65 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ปี ค.ศ. 2004 นอกจากนี้ เวียดนาม และลาว ยังร่วมกันเปิดตลาดการค้าชายแดนเพิ่มในปี ค.ศ. 2005 – 2006 ระหว่างแขวงเชียงขวางของลาวกับจังหวัด Nghe An ของเวียดนาม ซึ่งทั้ง 2 ฝ่ายต่างเห็นพ้องกันว่า การค้าชายแดนจะช่วยเพิ่มการค้าระหว่างกัน โดยการค้าชายแดนระหว่างเวียดนาม และลาวในปี ค.ศ. 2005 ได้เพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 23 จากมูลค่า 165 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ในปี ค.ศ. 2004 โดยการค้าในด้านเกาแจว (Cau Treo) มีมูลค่า 30.6 ล้านดอลลาร์สหรัฐ และด้านลาวบาวมีมูลค่า 28.4 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ทั้งนี้ ทั้ง 2 ฝ่าย ได้ตกลงให้เพิ่มการจัดประชุมว่าด้วยการค้าชายแดน ขึ้นเป็นปีละ 2 ครั้ง⁴

การลงทุน

ในปี ค.ศ. 2004 เวียดนามมีการลงทุนในลาวทั้งสิ้น 29 โครงการ เป็นมูลค่ากว่า 18.9 ล้านดอลลาร์สหรัฐ การลงทุนที่สำคัญได้แก่ โครงการก่อสร้างเขื่อนไฟฟ้าพลังน้ำเซชะมานแห่งที่ 3 มูลค่ากว่า 273 ล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยเวียดนามจะซื้อไฟฟ้าจากลาวจนถึงปี ค.ศ. 2006 เป็น

⁴ “Viet Nam, Laos agree to further develop border markets,” Ministry of Foreign Affairs of Vietnam, (<http://www.mofa.gov.vn/en/nr040807104143/nr040807105039/hs050120104558>), March 3, 2007.

จำนวน 2,200 เมกะวัตต์ โครงการสำรวจ และขุดค้นแร่เหล็กที่เมืองเวียงไซ แขวงห้วยพัน โครงการสำรวจ และขุดค้นเกลือที่แขวงคำม่วน ของบริษัท Vietnam Chemical Corporation และลงทุนเพาะปลูกยางพาราใน 4 แขวงทางภาคใต้ของลาว เป็นต้น⁵

ในปี ค.ศ. 2005 เวียดนามมีการลงทุนในลาวทั้งสิ้น 63 โครงการ มูลค่า 400 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ในรูปแบบการร่วมทุน และลงทุนเองทั้งหมด เพิ่มขึ้นจากปี ค.ศ. 2004 ร้อยละ 13 การลงทุนที่สำคัญของเวียดนามได้แก่ ไฟฟ้าพลังงานน้ำ ซึ่งลาวได้อนุญาตให้ Viet - Laos Electricity Development and Investment Shareholding Co.,Ltd. ถือหุ้นร้อยละ 85 และบริษัท รัฐวิสาหกิจไฟฟ้าลาว จำกัด ถือหุ้นร้อยละ 15 ซึ่งเป็นโครงการลงทุนนอกประเทศขนาดใหญ่ของเวียดนาม โครงการดังกล่าวสามารถผลิตกระแสไฟฟ้าได้ 1.5 พันล้านกิโลวัตต์ชั่วโมงต่อปี ระยะเวลาสัมปทาน 30 ปี ใช้เวลาก่อสร้างประมาณ 4 ปี คาดว่าจะแล้วเสร็จในต้นปี ค.ศ. 2010 ร้อยละ 90 ของไฟฟ้าที่ผลิตได้จะจำหน่ายให้กับเวียดนาม อีกร้อยละ 10 จะใช้ในแขวงทางภาคใต้ของลาว นอกจากนี้ Viet - Laos Electricity Development and Investment Shareholding Co.,Ltd. ยังมีแผนการลงทุนในโครงการก่อสร้างเขื่อนไฟฟ้าพลังงานน้ำอีกเป็นจำนวนมากในลาว เช่น เขื่อนน้ำไผ่ - น้ำกั้นในแขวงเชียงขวาง และเขื่อนเซะหะมาน 4 ในแขวงอัตตะปือ และลาวยังได้อนุญาตให้ Viet - Lao Power Investment and Development Joint - Stock Co., Ltd. ทำการก่อสร้างเขื่อนไฟฟ้าพลังน้ำเซะหะมาน 1 มูลค่า 535 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ในแขวงอัตตะปือ กำลังผลิต 465 เมกะวัตต์ สามารถผลิตกระแสไฟฟ้าได้กว่า 2 พันล้านกิโลวัตต์ ต่อชั่วโมง ต่อปี ภายใต้อายุสัมปทาน 30 ปี โดย Viet - Lao Power Investment and Development Joint - Stock Co., Ltd. ถือหุ้นร้อยละ 70 ที่เหลือร้อยละ 30 ถือหุ้นโดยรัฐบาลลาว ทั้งนี้ นักลงทุนจากจังหวัดต่าง ๆ ของเวียดนามยังได้เข้าไปลงทุนเพาะปลูกพืชเศรษฐกิจในลาว เช่น Dac Lac Rubber Co., Ltd. จากจังหวัด Dac Lac เข้าไปลงทุนในแขวงทางภาคใต้ของลาว และ Bidiphar Co., Ltd. จากจังหวัด Binh Dinh ได้เข้าไปร่วมลงทุนกับบริษัท CBF Pharma Co., Ltd. ของลาว ก่อสร้างโรงงานแปรรูปยางพารา ในแขวงจำปาสัก และเซกอง ด้วยเงินลงทุนกว่า 10 ล้านดอลลาร์สหรัฐ รวมทั้ง Binh Dinh Industry Agriculture Trading Co., Ltd. (Bidina) ที่เข้าไปลงทุนเพาะปลูกยางพารา อ้อย และมันสำปะหลัง ตลอดจนตั้งโรงงานน้ำตาล และแป้งมัน บนพื้นที่ 32,500 ไร่ ในแขวงเซกอง

⁵ อติสร เสมแย้ม, “ลาว,” เอเชียรายปี 2006/2550 (สถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2550), น. 156.

มูลค่ากว่า 12 ล้านเหรียญสหรัฐฯ และ Binh Dinh Sugar Stock Co., Ltd. ซึ่งเข้าไปลงทุนเพาะปลูกอ้อย และสร้างโรงงานน้ำตาลในแขวงเซกอง เป็นต้น

ด้านสังคม และความร่วมมือ

- เวียดนามได้ให้เงินช่วยเหลือแบบให้เปล่าแก่ลาวตั้งแต่ ปี ค.ศ. 1996 – 2000 เป็นเงินจำนวน 26.6 ล้านเหรียญสหรัฐฯ เงินช่วยเหลือดังกล่าวเพิ่มขึ้นอีก 37 ล้านเหรียญสหรัฐฯ ในปี ค.ศ. 2001- 2005 ส่วนใหญ่เป็นการสนับสนุนการฝึกอบรมการพัฒนาบุคลากร ในปี ค.ศ. 2005 เวียดนามรับนักศึกษาลาวเข้าศึกษาในสถาบันการศึกษาของเวียดนามรวม 687 คน⁶

- การยกระดับความสัมพันธ์ และแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมบริเวณชายแดน โดยได้มีการจัดเทศกาลเฉลิมฉลอง มิตรภาพระหว่างประชาชนเวียดนาม และประชาชนลาว ในวันที่ 14 – 19 กรกฎาคม ค.ศ. 2002 บริเวณจังหวัด Quang Ninh ซึ่งเป็นจังหวัดชายแดนอยู่ทางตอนเหนือของเวียดนาม จังหวัด Nghe An ทางภาคกลาง และที่กรุงฮานอย เนื่องในโอกาสครบรอบ 40 ปี การสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตระหว่างเวียดนาม และลาว และ 25 ปี สนธิสัญญามิตรภาพและความร่วมมือระหว่างเวียดนาม และลาว การจัดงานเฉลิมฉลองนี้ มีขึ้นเพื่อรักษา และพัฒนาความสัมพันธ์พิเศษ ความสามัคคี และมิตรภาพระหว่างทั้ง 2 ประเทศ

- การเปิดด่านเพิ่มตามแนวชายแดนเวียดนาม - ลาว โดยในจังหวัด Kon Tum ของเวียดนามซึ่งมีแนวชายแดนร่วมกับลาว 115 กิโลเมตรนั้น มีด่าน Dak Plo ในเขต Dac Glei ที่สามารถเชื่อมไปยังด่าน Dac Pla ในแขวง Sekong ของลาว และด่าน Dak Long ที่สามารถเชื่อมไปยังด่าน Van Tat ในแขวง Attapeu ของลาว การเปิดด่านเพิ่มนี้จะช่วยส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมบริเวณตามแนวชายแดน และยังช่วยให้การคมนาคมบริเวณนี้สะดวกมากยิ่งขึ้น⁷

- การสนับสนุนโครงการแลกเปลี่ยนการศึกษาให้เยาวชนของทั้งเวียดนาม และลาว ให้มีโอกาสแลกเปลี่ยนเรียนรู้วัฒนธรรมซึ่งกันและกันมากขึ้น โดยเฉพาะการพัฒนาโรงเรียน 2 ภาษา

⁶ เรื่องเดียวกัน, น. 154.

⁷ “Two auxiliary border gates opened along Vietnam-Laos borderline,” Ministry of Foreign Affairs of Vietnam, (<http://www.mofa.gov.vn/en/nr040807104143/nr040807105001/ns050314101000>), March 3, 2007.

(เวียดนาม – ลาว) ในประเทศลาว รวมทั้งความร่วมมือในการฝึกอบรม การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ สาธารณสุข กีฬา และการท่องเที่ยว

- การประชุมคณะกรรมการความร่วมมือระหว่างประเทศว่าด้วยเศรษฐกิจ วัฒนธรรม วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี ครั้งที่ 27 (The 27th session of the Vietnam – Laos Inter – Governmental Committee for Economic, Cultural, Scientific and Technological Cooperation) เมื่อวันที่ 7 มกราคม ค.ศ. 2005 ที่กรุงฮานอย โดยมีรองนายกรัฐมนตรีของเวียดนาม นาย เหวียน เติน ชุง (Nguyen Tan Dung) เป็นประธานร่วมกับ ดร.ทองลุน สีสุลิด รองนายกรัฐมนตรีลาว ซึ่งมีวัตถุประสงค์ในการทบทวนความร่วมมือระหว่างกันในช่วงปี ค.ศ. 2004 และการลงนามความร่วมมือสำหรับปี ค.ศ. 2005 โดยเวียดนามได้ตกลงให้ความช่วยเหลือแบบให้เปล่าแก่ลาวจำนวน 10 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ซึ่งทั้ง 2 ฝ่ายยังได้บรรลุข้อตกลงร่วมกันในการฝึกอบรม การบิน การค้า ชายแดน การขนส่งผู้โดยสารจากลาวไปเวียดนาม และความร่วมมือในการพัฒนาถนนเชื่อมระหว่างเวียดนามกับ 10 แขวงของลาวอีกด้วย

- การลงนามในข้อตกลงยกเว้นการตรวจตราหนังสือเดินทาง (Visa) นักท่องเที่ยวจากทั้ง 2 ประเทศ ระหว่างนาย เหวียน ซี เนียน (Nguyen Dy Nien) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศเวียดนาม และนาย สมสะหวาด เล่งสหวัด รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศลาว เมื่อวันที่ 6 มีนาคม ค.ศ. 2004 และมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม ค.ศ. 2004 โดยผู้ที่ถือหนังสือเดินทางธรรมดา จะได้รับการยกเว้น Visa เข้าลาว และเวียดนามเป็นเวลา 30 วัน

การแลกเปลี่ยนการเยือนที่สำคัญ

เวียดนาม และลาวมีการแลกเปลี่ยนการเยือนระหว่างผู้นำในระดับต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง อาทิ

การเยือนของฝ่ายลาว

- พันเอกบุญยัง วอลละจิต นายกรัฐมนตรีของลาว เยือนเวียดนาม เมื่อวันที่ 27 เมษายน ค.ศ. 2004 โดยได้เข้าพบกับ นาย นง ดีก แหม่งห์ เลขาธิการพรรคคอมมิวนิสต์แห่งเวียดนาม และ นาย เหวียน วัน อาน (Nguyen Van Anh) ประธานสภาแห่งชาติเวียดนาม เพื่อกระชับความสัมพันธ์ระหว่าง 2 ประเทศ โดยนายกรัฐมนตรีลาวได้ยืนยันที่จะขยาย และพัฒนามิตรภาพระหว่างพรรคคอมมิวนิสต์แห่งเวียดนาม และพรรคประชาชนปฏิวัติลาว ภายใต้ความสัมพันธ์แบบพิเศษ

การเยือนของฝ่ายเวียดนาม

- นาย นง ดึก แหม่งห์ เลขาธิการพรรคคอมมิวนิสต์แห่งเวียดนาม ได้เดินทางไปเยือนลาวอย่างเป็นทางการ เมื่อวันที่ 25 มีนาคม ค.ศ. 2005 และได้พบปะหารือกับ พล.อ.คำไต สีพันดอน ประธานประเทศ พล.ท.สะหมาน วิยะเกด ประธานสภาแห่งชาติ และนาย หนุ่ยฮัก พุมสะหวั่น ที่ปรึกษาคณะกรรมการบริหารศูนย์กลางพรรค และครอบครัวของอดีตผู้นำลาว คือ นายไกสอน พมวิหาน และเจ้าสุภานุวงศ์ ทั้ง 2 ฝ่ายได้แสดงความชื่นชม เนื่องในโอกาสครบรอบ 75 ปี ของคณะกรรมการบริหารศูนย์กลางพรรคคอมมิวนิสต์แห่งเวียดนาม (The Communist Party of Vietnam Central Committee: CPVCC) และครบรอบ 50 ปี ของพรรคประชาชนปฏิวัติลาว การเดินทางเยือนลาวของนาย นง ดึก แหม่งห์ ครั้งนี้ นอกจากจะเป็นการย้ำความสัมพันธ์อันแน่นแฟ้นของทั้ง 2 ประเทศแล้ว ยังมีวัตถุประสงค์เพื่อกระตุ้นการลงทุนของทั้ง 2 ฝ่ายอีกด้วย⁸

เวียดนาม – กัมพูชา

เวียดนาม และกัมพูชาได้สถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตในวันที่ 24 มิถุนายน 1967 และมีสนธิสัญญาสันติภาพ มิตรภาพ และความร่วมมือ (Treaty of Peace Friendship and Cooperation) ที่ลงนามเมื่อวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 1979 ต่อกัน ในปี ค.ศ. 2002 เวียดนาม และกัมพูชา ได้มีการสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตครบรอบ 35 ปี ในการนี้ ผู้นำของทั้ง 2 ประเทศ ก็ได้มีการกล่าวแสดงความยินดี และชื่นชมมิตรภาพ และความร่วมมืออันดีระหว่างกัน และหวังให้เกิดการพัฒนาความสัมพันธ์ให้แน่นแฟ้นมากยิ่งขึ้น

ด้านการเมือง และความมั่นคง

- การหารือความร่วมมือด้านความมั่นคงระหว่างเวียดนาม และกัมพูชา ณ กรุงฮานอย ในวันที่ 24 พฤษภาคม ค.ศ. 2002 โดยประธานาธิบดี เจิ่น ดึก เลื่อง (Tran Duc Luong) ของเวียดนามให้การต้อนรับ นาย ซอร์ เค็ง (Sar Kheng) รองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยของกัมพูชา ซึ่งเป็นหัวหน้าคณะผู้แทนของกัมพูชา ได้เจรจากันถึงความร่วมมือของ

⁸ “Vietnam and Laos agree to promote traditional solidarity and comprehensive co-operation,” Ministry of Foreign Affairs of Vietnam, (<http://www.mofa.gov.vn/en/nr040807104143/nr040807105001/ns050325144643>), March 1, 2007.

เวียดนาม และกัมพูชาในด้านต่าง ๆ การขยายความร่วมมือในด้านของกิจการภายในประเทศ เพื่อ เสรีภาพ และความมั่นคง และการพัฒนาของภูมิภาค และในโลก นอกจากนี้ ยังได้มีการลงนาม ความตกลงความร่วมมือระหว่างกระทรวงความมั่นคงสาธารณะของเวียดนาม และ กระทรวงมหาดไทยของกัมพูชา

- การประชุมเพื่อหาแนวทางป้องกันการก่ออาชญากรรมข้ามชาติตามแนวชายแดน จัด ขึ้นที่นครโฮ จิ มินห์ เมื่อเดือนพฤศจิกายน ค.ศ. 2004 เพื่อส่งเสริมความร่วมมือทวิภาคีระหว่าง เวียดนาม และกัมพูชา ในการต่อต้านอาชญากรรม โดยเฉพาะการลักลอบค้าผู้หญิง และเด็ก ทั้ง 2 ฝ่าย ได้ตกลงที่จะร่วมมือกันดำเนินการในเรื่องดังกล่าวอย่างใกล้ชิด ด้วยการจัดให้มีเจ้าหน้าที่ตรวจตรา ตามแนวชายแดนอย่างใกล้ชิด การแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร เพื่อป้องกันการลักลอบข้ามแดน ในการนี้ ได้มีการลงนามความตกลง และบันทึกความเข้าใจระหว่างทั้ง 2 ประเทศ เพื่อแก้ไขปัญหา การค้ามนุษย์⁹

- ความร่วมมือบริเวณชายแดนระหว่างเวียดนาม และกัมพูชา ได้มีการลงนามบันทึก ความเข้าใจว่าด้วย การอำนวยความสะดวกในการเดินทางข้ามแดน บริเวณด่าน Moc Bai ของ เวียดนาม และ ด่าน Bavet ของกัมพูชา ในวันที่ 4 กรกฎาคม 2005 นอกจากนี้ ผู้แทนจากจังหวัด Gia Lai ของเวียดนาม และผู้แทนจากจังหวัดรัตนคีรีของกัมพูชา ก็ได้ร่วมหารือมีการพัฒนาความ ร่วมมือในการต่อต้านอาชญากรรม และการลักลอบค้ามนุษย์ และยาเสพติดตามแนว ชายแดนที่ติดต่อกันของทั้ง 2 จังหวัด ในวันที่ 17 กันยายน 2005

ปัญหาผู้ลี้ภัยชาวเวียดนามในกัมพูชา

ได้มีปัญหากับผู้ลี้ภัยชาวเวียดนามที่อพยพเข้ามาพักพิงอยู่ในจังหวัดชายแดนของ กัมพูชาอย่างต่อเนื่อง ส่วนใหญ่เป็นชนกลุ่มน้อยหลบหนีข้ามพรมแดนเข้าสู่กัมพูชาทาง ตะวันออกเฉียงเหนืออย่างต่อเนื่อง การหลั่งไหลเข้ามาเริ่มตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ ปี ค.ศ. 2001 ภายหลังจากที่รัฐบาลเวียดนามใช้มาตรการเข้มงวดปราบปรามเหตุการณ์ไม่สงบ โดยมีกลุ่มผู้ ชุมชนประท้วงต่อต้านรัฐบาลใน 2 จังหวัดบริเวณตอนกลางของประเทศ เมื่อเดือนมีนาคม ปี ค.ศ.

⁹ “Viet Nam, Cambodia discuss measures to prevent trafficking of women and children,”

Ministry of Foreign Affairs of Vietnam, (<http://www.mofa.gov.vn/en/nr040807104143/nr040807105039/ns041117170111>), March 4, 2007.

2001 มีรายงานว่าในบรรดาผู้อพยพชาวเวียดนามเหล่านี้ มีจำนวน 24 คนถูกจับกุมในจังหวัดมณฑลคีรี ซึ่งรัฐบาลเวียดนามเรียกร้องให้ส่งตัวกลับทันที ซึ่งนายกรัฐมนตรี ฮุน เซน ก็มีท่าทีเห็นพ้องด้วย แต่ก็ได้กล่าวในภายหลังว่า เป็นการกระทำที่ไม่เหมาะสม หากจะส่งตัวชาวเวียดนาม 24 คนกลับไป ทั้งนี้ เนื่องจากมีข้อเสนอของรัฐบาลสหรัฐฯ พิจารณารับผู้ลี้ภัยทางการเมืองกลุ่มนี้ โดยสำนักงานข้าหลวงใหญ่ผู้ลี้ภัยแห่งสหประชาชาติ (UN High Commission for Refugees: UNHCR) ได้ประกาศว่ากลุ่มคนเหล่านี้จะไม่ปลอดภัย ถ้าต้องถูกส่งตัวกลับ ต่อมารัฐบาลสหรัฐฯ ได้ส่งเจ้าหน้าที่กองตรวจคนเข้าเมือง เพื่อดำเนินการรับผู้ลี้ภัยเหล่านี้ในกรุงพนมเปญ

การกระทำนี้ได้สร้างความไม่พอใจให้กับรัฐบาลเวียดนาม และสร้างความตึงเครียดในความสัมพันธ์ระหว่างกัมพูชากับเวียดนาม ตามปกติเวียดนามมีความสัมพันธ์ที่ดีกับนายกรัฐมนตรี ฮุน เซน ซึ่งมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับเวียดนาม และได้ขึ้นมามีอำนาจปกครองภายหลังที่เวียดนามบุกยึดครองกัมพูชาเมื่อปี ค.ศ.1978 อย่างไรก็ตาม ฝ่ายผู้นำเวียดนามได้หลีกเลี่ยงที่จะวิพากษ์วิจารณ์นายกรัฐมนตรี ฮุน เซน ในที่สาธารณะ แต่กลับไปกล่าวหาสหรัฐฯ แทนว่าเข้าไปแทรกแซงเหตุการณ์ภายในของเวียดนาม ในเดือนเมษายน และพฤษภาคม ค.ศ. 2001 มีรายงานข่าวมากมายเรื่องประชาชนชาวเวียดนามที่อพยพข้ามพรมแดนเข้ามาในกัมพูชา ถูกบังคับให้ส่งกลับเวียดนาม เหตุการณ์นี้มีขึ้นภายหลังการตัดสินใจของสหรัฐฯ ที่อนุมัติรับชาวเวียดนาม 24 คน ซึ่งเห็นการปราบปรามจากรัฐบาลเวียดนามให้ไปตั้งถิ่นฐานในสหรัฐฯ โดย 10 คนแรกได้เดินทางไปยังสหรัฐฯ แล้ว ส่วนที่เหลือคาดว่าจะตามไปเร็ว ๆ นี้ ชาวเวียดนามที่ถูกบังคับให้ส่งตัวกลับมีจำนวนเท่าไรไม่ทราบแน่ชัด แต่ทาง UNHCR ประมาณการว่าคงมีจำนวนเกิน 100 คน กลุ่มผู้อพยพเหล่านี้โดยส่วนใหญ่เป็นชนกลุ่มน้อย บ้างก็หนีออกจากเวียดนามจากเหตุการณ์ความไม่สงบ แต่มีอีกจำนวนหนึ่งได้อพยพข้ามพรมแดนเข้ามาอาศัยอยู่ในกัมพูชามานานหลายปี ซึ่งพวกนี้ไม่เกี่ยวข้องกับกลุ่มต่อต้านรัฐบาล เมื่อเดือนพฤษภาคม ค.ศ.2001 รัฐบาลกัมพูชาออกมาแถลงว่าผู้อพยพชาวเวียดนามจำนวน 150 คน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นชนกลุ่มน้อย สามารถพำนักอยู่ในกัมพูชาได้ในขณะที่พวกเขามีคดีที่ต้องถูกต้องสอบสวน ทั้งนี้ พวกเขาเหล่านี้จะได้รับการดูแลจาก UNHCR ในจังหวัดมณฑลคีรี

ปัญหาผู้อพยพชาวเวียดนามในกัมพูชาดูเหมือนจะยังไม่ได้รับการแก้ไขโดยฉับพลัน ทำให้รัฐบาลกัมพูชาตกอยู่ในสถานะที่ลำบาก ถ้าหากรัฐบาลกัมพูชาส่งผู้อพยพกลับคืนเวียดนาม ก็จะถูกสหรัฐฯ ประณามอย่างรุนแรง แต่ถ้าหากไม่ส่งกลับก็จะกระทบกระเทือนกับความสัมพันธ์กับเวียดนาม เพราะเวียดนามได้เร่งเร้ารัฐบาลกัมพูชาให้ส่งประชาชนเวียดนามกลับทั้งหมด

ต่อมาในเดือนกรกฎาคม ค.ศ. 2001 รัฐบาลกัมพูชาได้แถลงตอบโต้ไปว่ามีความตั้งใจที่จะส่งกลับชาวเวียดนามประมาณ 300 คน ซึ่งไม่มีคุณสมบัติอยู่ในฐานะผู้ลี้ภัย แม้ว่า UNHCR ได้ยอมรับว่าผู้อพยพเหล่านี้ต้องถูกส่งกลับแน่ แต่ขอร้องให้รัฐบาลกัมพูชาเร่งจับไว้ก่อน จนกว่า UNHCR จะได้รับอนุญาตจากเวียดนามให้เข้าไปติดตามผลการส่งกลับได้ อย่างไรก็ตาม ผลของการอนุญาตจากรัฐบาลเวียดนามไม่ได้รับการอนุมัติโดยตรง ทำให้กัมพูชาต้องลำบากใจ ถ้ารัฐบาลกัมพูชาอนุญาตให้ผู้อพยพพำนักอยู่ในกัมพูชาหรือลี้ภัยไปประเทศที่สามก็จะเผชิญหน้ากับคำวิจารณ์จากเวียดนาม แต่ถ้าหากรัฐบาลกัมพูชาส่งผู้อพยพกลับเวียดนามก็จะถูกวิจารณ์จากกลุ่มสิทธิมนุษยชน¹⁰

ในเดือนมกราคม ค.ศ. 2002 ทั้งสามฝ่ายคือสำนักงานข้าหลวงใหญ่ผู้ลี้ภัยแห่งสหประชาชาติ รัฐบาลกัมพูชา และรัฐบาลเวียดนาม ได้บรรลุข้อตกลงในการส่งกลับผู้หลบหนีภัยชาวเวียดนาม อย่างไรก็ตาม ข้อตกลงนี้ได้ถูกระงับไปหลังจากสหรัฐฯ อ้างเหตุผลว่าสหประชาชาติไม่สามารถให้หลักประกันความปลอดภัยแก่ผู้หลบหนีภัยที่ถูกส่งกลับได้ ต่อมาเมื่อเดือนมีนาคม ค.ศ. 2002 รัฐบาลกัมพูชาได้ส่งกลับผู้หลบหนีภัยจำนวน 63 รายกลับเวียดนาม จึงถูกสหรัฐฯ และสำนักงานข้าหลวงใหญ่ผู้ลี้ภัยแห่งสหประชาชาติตำหนิอย่างรุนแรง ซึ่งรัฐบาลสหรัฐฯ แถลงออกมาว่ามีความตั้งใจที่จะให้ที่พักพิงแก่ผู้หลบหนีภัยทั้งหมด มียอดรวมถึง 957 คน อาศัยอยู่ในกัมพูชาเมื่อปลายปี ค.ศ. 2001 ทั้งนี้รัฐบาลกัมพูชาต้องยินยอมให้ผู้หลบหนีภัยเหล่านี้เดินทางออกจากกัมพูชาด้วย ในเรื่องนี้รัฐบาลกัมพูชาได้กล่าวว่ากัมพูชาจะไม่ขัดขวางเรื่องการรับผู้หลบหนีภัยของสหรัฐฯ ตราบใดที่รัฐบาลเวียดนามไม่ได้คัดค้าน ในปลายเดือนมีนาคม ค.ศ. 2002 นั้นเอง รัฐบาลเวียดนามได้ตกลงเห็นชอบเรื่องการรับผู้หลบหนีภัยเข้าไปตั้งถิ่นฐานในสหรัฐฯ และจะได้เริ่มขึ้น

ต่อมาในเดือนมิถุนายน ค.ศ. 2002 สหรัฐฯ ได้รับผู้หลบหนีภัยชาวเวียดนาม ซึ่งเป็นชนกลุ่มน้อยชาวม้งจำนวน 50 คน เดินทางจากกรุงพนมเปญไปตั้งถิ่นฐานในสหรัฐฯ ทั้งนี้ แสดงให้เห็นถึงการเมืองภายในสหรัฐฯ ว่า ทั้งสภาผู้แทนราษฎรให้การสนับสนุนเรื่องการอนุญาตให้ผู้ลี้ภัยเข้าไปตั้งถิ่นฐานได้ และวุฒิสภาได้ผ่านพระราชบัญญัติอนุญาตให้เด็กของผู้ลี้ภัยชาวเวียดนาม

¹⁰ วรวิทย์ รัชศิริ, “กัมพูชา,” เอเชียรายปี 2002/2545 (สถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2545), น. 122–123.

ได้รับสภาพการเป็นผู้ลี้ภัยด้วย แม้ว่าสหรัฐฯได้เคยมีแผนจะยุติการรับผู้ลี้ภัยเข้าไปตั้งถิ่นฐานภายในสิ้นเดือนกรกฎาคม ค.ศ. 2002 แต่ก็ไม่มีการยืนยันต่อแผนนั้น¹¹

นายฮอร์ นัมฮง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศของกัมพูชา ได้แถลงเมื่อเดือนมิถุนายน ค.ศ. 2004 ว่า รัฐบาลจะอนุญาตให้สำนักงาน UNHCR จัดการกับชนกลุ่มน้อยจากที่สูงตอนกลางของเวียดนาม ซึ่งอพยพข้ามพรมแดนเข้ามาในกัมพูชาไปตั้งถิ่นฐานใหม่ในประเทศที่สาม ซึ่งแถลงการณ์นี้ขัดต่อท่าทีในตอนแรกของรัฐบาลกัมพูชา ที่กล่าวว่า ชนกลุ่มน้อยเหล่านี้เข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย ก็ควรจะส่งกลับเวียดนามให้หมด ซึ่งเป็นที่พอใจของรัฐบาลเวียดนามจนออกแถลงการณ์สรรเสริญรัฐบาลกัมพูชาเมื่อเดือนพฤษภาคมที่ผ่านมา ในเดือนเดียวกันนั้นเอง นาย ฮอร์ เค็ง (Sar Kheng) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยของกัมพูชา ได้พบปะเจรจากับ นาย เล ฮอง แองห์ (Le Hong Anh) ที่เวียดนาม โดยได้หารือกันในเรื่องของการสร้างความร่วมมือระหว่างทั้ง 2 ประเทศให้เข้มแข็ง โดยเฉพาะบริเวณชายแดน ทั้งนี้ ไม่ได้มีการตอบโต้ใดๆ จากรัฐบาลเวียดนามต่อท่าทีที่เปลี่ยนแปลงไปของรัฐบาลกัมพูชา ต่อมาในเดือนกันยายน เจ้าหน้าที่ระดับจังหวัดชายแดนของกัมพูชา และเวียดนาม ได้ประชุมกันที่นครโฮ จิ มินห์ ฝ่ายกัมพูชานำคณะโดยนาย ฮอร์ เค็ง และฝ่ายเวียดนามนำโดยนาย เหวียน เติง ซุง (Nguyen Tan Dung) รองนายกรัฐมนตรี เพื่อเจรจากันในปัญหาความร่วมมือข้ามพรมแดน และหัวข้อการประชุมเกี่ยวกับปัญหาความมั่นคง และเศรษฐกิจ โดยทั้ง 2 ฝ่ายตกลงเห็นชอบร่วมกันที่จะร่วมมือกันทำงานอย่างใกล้ชิดมากยิ่งขึ้น เพื่อป้องกันการลักลอบข้ามแดนโดยผิดกฎหมาย ซึ่งเป็นปัญหาที่กำลังขยายตัว

การเปิดจุดผ่านแดนถาวร

ในวันที่ 14- 18 มิถุนายน ค.ศ. 2002 ตัวแทนจากคณะกรรมการชายแดนของเวียดนาม และกัมพูชา (Vietnam - Cambodia Joint Border Commissions) ได้ประชุมร่วมกันที่กรุงพนมเปญเพื่อปรึกษาหารือในการยกระดับจุดผ่อนปรน 7 จุดด้านพรมแดนเวียดนาม และกัมพูชา ให้มีสถานะเป็นจุดผ่านแดนถาวร เพื่อการเดินทางเข้า - ออกของประชาชนระหว่างสองประเทศ และการเดินทางของชาวต่างประเทศ สามารถใช้หนังสือเดินทางผ่านจุดผ่านแดนถาวรได้

¹¹ วชิรินทร์ ยงศิริ, “กัมพูชา,” เอเชียรายปี 2003/2546 (สถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2546), น. 22-23.

และผลการประชุมคณะกรรมการชายแดนของทั้งสองฝ่าย ได้ลงมติเห็นชอบร่วมกัน¹² การประชุมเรื่องชายแดนนี้ สืบเนื่องมาจากพระดำรัสของกษัตริย์สีหนุที่ทรงวิพากษ์วิจารณ์ เวียดนามว่าลวงล้ำดินแดนของกัมพูชา ฝ่ายรัฐบาลเวียดนามปฏิเสธคำกล่าวนี้โดยโฆษกกระทรวง การต่างประเทศเวียดนาม นายฟาน ทูย ทานห์ (Phan Thuy Thanh) ซึ่งแจ้งว่า เวียดนามได้ให้ พันธสัญญาว่าจะสร้างพรมแดนระหว่างเวียดนาม และกัมพูชาให้เป็นบริเวณสันติภาพ มิตรภาพ และให้มีเสถียรภาพอย่างยั่งยืน

การปักปันเขตแดน

เวียดนาม และกัมพูชาตกลงแก้ไขปัญหาการปักปันเขตแดน ในวันที่ 10 ตุลาคม ค.ศ. 2005 จากการที่เวียดนามได้ลงนามสนธิสัญญาว่าด้วยการปักปันเขตแดนระหว่างเวียดนาม และกัมพูชา ปี ค.ศ. 1985 ซึ่งเป็นสนธิสัญญาที่กัมพูชาไม่เห็นด้วยมาเป็นระยะเวลายาวนานได้สำเร็จ โดยทั้ง 2 ฝ่าย ตกลงกันที่จะให้มีภาคผนวกเพิ่มเติม (The Supplementary Treaty) จากสนธิสัญญาดังกล่าว ค.ศ. 1985 และตามภาคผนวกเพิ่มเติมของสนธิสัญญานี้ ได้มีการเจรจาจัดตั้งคณะกรรมการร่วมว่า ด้วยการปักปันเขตแดน ณ กรุงพนมเปญ กัมพูชา ในวันที่ 20 – 22 ธันวาคม 2005 เพื่อกำหนดให้มีการประชุมเตรียมการในช่วงไตรมาสแรกของปี ค.ศ. 2006 ก่อนที่จะมีการเริ่มลงมือปักปันเขตแดน ในเดือนกันยายน ค.ศ. 2006 ทั้ง 2 ฝ่ายตกลงที่จะปักปันเขตแดนให้เสร็จสิ้นก่อนปลายปี ค. ศ. 2008¹³

การดำเนินการปักปันเขตแดนนี้ เป็นประเด็นที่พรรคสม รั้งสี ซึ่งเป็นพรรคฝ่ายค้านของ กัมพูชาออกมากล่าวอยู่เสมอว่า ทำให้กัมพูชาต้องเสียดินแดนให้กับเวียดนาม เนื่องจากเวียดนาม ได้ปักปันเขตแดนรุกล้ำเข้าไปในพื้นที่ทับซ้อนที่ชาวกัมพูชาอาศัยอยู่ โดยถือว่าเป็นดินแดนของตน¹⁴

¹² “Cambodia-Vietnam Joint Border Commissions Meeting,” Ministry of Foreign Affairs and International Cooperation of Cambodia, (<http://www.mfaic.gov.kh/cooperationdetail.php?contentid=1332>), March 3, 2008.

¹³ “Viet Nam-Cambodia discuss master plan on border demarcation,” Ministry of Foreign Affairs of Vietnam, (<http://www.mofa.gov.vn/en/nr040807104143/nr040807105001/ns051223092506>), February 28, 2007.

¹⁴ วัชรินทร์ ยงศิริ, “กัมพูชา,” เอเชียรายปี 2007/2550 (สถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2550), น. 53.

ด้านเศรษฐกิจ และการค้า

เวียดนาม และกัมพูชาได้ตกลงกันที่จะขยายความร่วมมือกันทางการค้า ด้วยการส่งเสริม และจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อดึงดูดให้เกิดการลงทุน เช่น การจัดงานแสดงสินค้า และนิทรรศการเพื่อแนะนำผลิตภัณฑ์ และสินค้าของทั้ง 2 ประเทศ การจัดให้มีการค้าขายบริเวณด้านต่าง ๆ ตามแนวชายแดน และการจัดให้มีพื้นที่เพื่อสินค้าส่งออกบริเวณชายแดน การส่งเสริมการค้าตามแนวชายแดนจะสามารถสร้างงาน สร้างรายได้ และลดปัญหาความยากจนของประชาชน นำไปสู่ความรุ่งเรืองทางการค้า และการเกิดเขตเศรษฐกิจ¹⁵ ทั้งนี้ เวียดนาม และกัมพูชามีมูลค่าการค้าระหว่างกันเพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 40 ต่อปี นับตั้งแต่ปี ค.ศ. 2001 ซึ่งมีมูลค่าการค้าระหว่างกันอยู่ที่ 186 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ได้เพิ่มขึ้นเป็น 515 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ในปี ค.ศ. 2004 และ 692 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ในปี ค.ศ. 2005¹⁶

- ความร่วมมือในด้านพลังงานระหว่างเวียดนาม และกัมพูชา คณะผู้แทนเจ้าหน้าที่จากกระทรวงอุตสาหกรรมของเวียดนาม เดินทางไปกัมพูชาระหว่างวันที่ 4 – 6 มิถุนายน ค.ศ. 2002 เพื่อให้ความร่วมมือกับกัมพูชาในด้านของอุตสาหกรรมพลังงาน ด้วยการติดตั้งสายส่งกระแสไฟฟ้าจากเวียดนามมายังกัมพูชา นายกรัฐมนตรี ฮุน เซน ได้กล่าวว่าความร่วมมือนี้ ถือเป็นความพยายามในการพัฒนาเศรษฐกิจของทั้ง 2 ประเทศ และการพัฒนาภาคพลังงานมีความสำคัญต่อรัฐบาลกัมพูชามาก

- การจัดสัมมนาว่าด้วยโอกาสของการลงทุน และการค้าในกัมพูชา ("Opportunities for investment and business in Cambodia") ณ นครโฮ จี มินห์ ในวันที่ 4 มกราคม 2005¹⁷ โดยมีรองนายกรัฐมนตรี Vu Khoan ของเวียดนาม และรองนายกรัฐมนตรี Sok An ของกัมพูชา ร่วม

¹⁵ "Viet Nam - Cambodia Joint Communiqué," Ministry of Foreign Affairs of Vietnam, (<http://www.mofa.gov.vn/en/nr040807104143/nr040807105001/ns050930103505>), March 3, 2007.

¹⁶ "Cambodian PM's Viet Nam visit - new step of development in bilateral ties," Ministry of Foreign Affairs of Vietnam, (<http://www.mofa.gov.vn/en/nr040807104143/nr040807105001/ns051010171135>), March 3 2007.

¹⁷ "Seminar discusses investment opportunities in Cambodia," Ministry of Foreign Affairs of Vietnam, (<http://www.mofa.gov.vn/en/nr040807104143/nr040807105001/ns050117134930>), November 12, 2007.

เป็นประธานการสัมมนา เพื่อส่งเสริมความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างเวียดนาม และกัมพูชา โดยมีนักธุรกิจจากทั้ง 2 ประเทศเข้าร่วมประชุมกว่า 300 คน

- สายการบินเรือเส้นใหม่ที่เชื่อมโยงระหว่างเวียดนาม และกัมพูชา ได้เปิดเส้นทางเดินในเดือนพฤษภาคม ปี ค.ศ. 2005 จากนครโฮ จี มินห์ เวียดนาม มายังกรุงเทพมหานคร กัมพูชา การเปิดเส้นทางเดินเรือนี้แสดงให้เห็นการขยายตัวของธุรกิจขนส่งในอนาคต

- นาย Phan The Rue รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการค้าของเวียดนาม นำคณะผู้แทนเดินทางเยือนกรุงเทพมหานคร ในวันที่ 2 - 3 มีนาคม 2006 เพื่อหารือกับกัมพูชา ในเรื่องของการขยายความสัมพันธ์ทางการค้าระหว่างกัน โดยเวียดนามได้เสนอที่จะไม่เก็บภาษีสินค้าเกษตรของกัมพูชา 40 รายการ ได้แก่ แป้งมันสำปะหลัง มันฝรั่ง กาแฟ และยางพารา โดยสินค้าข้าว และยาสูบจะถูกจัดอยู่ในระบบโควต้าสินค้านำเข้าของเวียดนาม นอกจากนี้ ยังตกลงที่จะให้มีการพัฒนาด้านการลงทุน และการค้าระหว่างกัน โดยเวียดนามจะให้คำแนะนำในด้านต่าง ๆ แก่กัมพูชา รวมไปถึงช่วยส่งเสริมให้นักลงทุนเวียดนาม เข้าไปลงทุนในพื้นที่อุตสาหกรรม Bavet ในจังหวัด Svay Rieng ของกัมพูชา ซึ่งเป็นจังหวัดที่มีพื้นที่ติดกับเวียดนาม และสนับสนุนให้ภาคธุรกิจของกัมพูชาไปร่วมงานแสดงสินค้าในเวียดนาม¹⁸ ทางกัมพูชาก็ได้กล่าวว่า จะกำหนดมาตรการที่เอื้ออำนวยต่อการค้าระหว่างเวียดนาม และกัมพูชาด้วยเช่นกัน

ด้านสังคม และความร่วมมือ

- ตามบันทึกความเข้าใจระหว่างเวียดนาม และกัมพูชาว่าด้วย การค้นหา และส่งกลับทหารเวียดนาม ซึ่งสูญหายในกัมพูชา (A memorandum of understanding (MOU) on further Viet Nam - Cambodia cooperation in searching and repatriating Vietnamese soldiers' remains in Cambodia) นับตั้งแต่ ปี ค.ศ. 2001 จนถึงปี ค.ศ. 2004 ทหารเวียดนามที่เสียชีวิตในช่วงสงครามภายในเขตแดนกัมพูชาได้รับการส่งกลับสู่เวียดนามจำนวน 3,416 นาย¹⁹

¹⁸ "Viet Nam and Cambodia to boost trade relations," Ministry of Foreign Affairs of Vietnam, (<http://www.mofa.gov.vn/en/nr040807104143/nr040807105001/ns060306093112>), June 12, 2007.

¹⁹ "Cambodia to continue helping Viet Nam to search for soldiers' remains," Ministry of Foreign Affairs of Vietnam, (<http://www.mofa.gov.vn/en/nr040807104143/nr040807105039/ns041028092053>), March 1, 2007.

- การประชุมคณะกรรมการร่วมกัมพูชา - เวียดนามว่าด้วยความร่วมมือทางเศรษฐกิจ วัฒนธรรม วิทยาศาสตร์ และความชำนาญพิเศษ (Cambodia – Vietnam Joint Commission for Economic, Cultural, Scientific, and Technical Cooperation) ในวันที่ 2 ธันวาคม ค.ศ. 2002 ที่ประเทศกัมพูชา โดยมีนาย Nguyen Dy Nien รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศเวียดนาม นำคณะผู้แทนเข้าร่วมประชุมกับ นาย ฮอร์ นัมฮง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศกัมพูชา และคณะ ทั้ง 2 ฝ่ายต่างแสดงความพึงพอใจในความสัมพันธ์อันดีระหว่างเวียดนาม และกัมพูชา รวมไปถึงความร่วมมือระหว่างทั้ง 2 ประเทศในด้านต่าง ๆ เช่น การดำเนินการตามร่างว่าด้วยการศึกษา และการฝึกอบรม ค.ศ. 2000 - 2005 (the Protocol on Education and Training 2000 - 2005) และการดำเนินการตามความตกลงว่าด้วยความร่วมมือทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ในด้านเกษตรกรรม ป่าไม้ และการประมง (the Agreement on Scientific and Technological Cooperation in the fields of Agriculture, Forestry and Fisheries) ระหว่างเวียดนาม และกัมพูชา ในการประชุมครั้งนี้ ทั้ง 2 ฝ่ายได้ตกลงกันที่จะเพิ่มความร่วมมือในการปราบปราม และป้องกันการลักลอบการทำประมง และป่าไม้ผิดกฎหมาย การค้าขายสัตว์ป่าบริเวณชายแดนเวียดนาม และกัมพูชา นอกจากนี้ ยังเห็นพ้องกันในการส่งเสริมความร่วมมือในด้านการจัดการพลังงานน้ำ เพื่อให้บรรลุถึงระเบียบว่าด้วยการจัดการ และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรทางน้ำบริเวณชายแดนเวียดนาม และกัมพูชา²⁰

- คณะผู้แทนจากจังหวัด Dac Lac และ Dac Nong ของเวียดนาม เดินทางเยือนกัมพูชาระหว่างวันที่ 17 – 19 มีนาคม 2005 ตามคำเชิญของนายกรัฐมนตรี ฮุน เซน ของกัมพูชา เพื่อกระชับความสัมพันธ์ระหว่างจังหวัดต่าง ๆ ตามแนวชายแดนของเวียดนาม และกัมพูชา นำไปสู่ความร่วมมือในการพัฒนาเศรษฐกิจ ความเป็นอยู่ของประชาชน และเสถียรภาพความมั่นคงในพื้นที่ชายแดน

²⁰ "Fifth Meeting of Cambodia-Vietnam Joint Commission," Ministry of Foreign Affairs and International Cooperation of Cambodia, (<http://www.mfaic.gov.kh/cooperationdetail.php?contentid=1406>), February 12, 2008.

การแลกเปลี่ยนการเยือนที่สำคัญ

เวียดนาม และกัมพูชา มีการแลกเปลี่ยนการเยือนระหว่างผู้นำในระดับต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง อาทิ

การเยือนของฝ่ายกัมพูชา

- นายกรัฐมนตรี ฮุน เซน ของกัมพูชา เดินทางเยือนเวียดนามอย่างเป็นทางการระหว่างวันที่ 10 – 12 ตุลาคม 2005 ตามคำเชิญของนายกรัฐมนตรี ฟาน วัน ข่าย เพื่อกระชับความสัมพันธ์ระหว่างกัมพูชา และเวียดนาม ได้เข้าพบกับ นาย นง ดี้ก แหม่งห์ เลขาธิการพรรคคอมมิวนิสต์แห่งเวียดนาม และนาย เหวียน วัน อาน (Nguyen Van Anh) ประธานสภาแห่งชาติเวียดนาม และได้มีการหารือกันระหว่างคณะผู้แทนรัฐบาลเวียดนาม และคณะผู้แทนรัฐบาลกัมพูชา โดยทั้ง 2 ฝ่ายได้ตกลงกันที่จะส่งเสริมความร่วมมือต่อกัน ด้วยการประสานงานผ่านกลไกและกรอบการประชุมต่าง ๆ²¹

- สมเด็จเจ้าบรมมุนี สีมุณี กษัตริย์กัมพูชา เสด็จเยือนเวียดนามอย่างเป็นทางการเป็นครั้งแรก ระหว่างวันที่ 16 – 18 มีนาคม ค.ศ. 2006 ตามคำเชิญของประธานาธิบดี เจิ่น ดี้ก เลือง การเสด็จเยือนครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่ออัญเชิญซึ่งมิตรภาพอันดีระหว่าง 2 ประเทศ สมเด็จเจ้าบรมมุนี สีมุณี ได้ทรงเข้าพบกับนาย นง ดี้ก แหม่งห์ เลขาธิการพรรคคอมมิวนิสต์แห่งเวียดนาม ประธานาธิบดี เจิ่น ดี้ก เลือง และนายกรัฐมนตรี ฟาน วัน ข่าย และเสด็จเยี่ยมชมสถาบันทางวัฒนธรรมต่างในกรุงฮานอย

การเยือนของฝ่ายเวียดนาม

- ประธานาธิบดี เจิ่น ดี้ก เลือง (Tran Duc Luong) เดินทางไปเยือนกัมพูชา ในเดือนพฤศจิกายน ปี ค.ศ. 2001 ได้มีการแถลงการณ์ร่วมกรอบความร่วมมือระดับทวิภาคี และลงนามความตกลงด้านการสนับสนุนการลงทุน ความคุ้มครองทางการค้า และการค้าขายสินค้าบริเวณชายแดน

²¹ “Vietnam - Cambodia joint statement,” Ministry of Foreign Affairs of Vietnam, (<http://www.mofa.gov.vn/en/nr040807104143/nr040807105001/ns051011150047>), March 3, 2007.

- เลขาธิการพรรคคอมมิวนิสต์แห่งเวียดนาม นาย นง ดึก แหม่งห์ (Nong Duc Manh) เดินทางเยือนกัมพูชาอย่างเป็นทางการ ในวันที่ 28 - 30 มีนาคม ค.ศ. 2005 ในการนี้ นาย นง ดึก แหม่งห์ และคณะได้ร่วมหารือกับทางการกัมพูชาแนวทางการความร่วมมือในด้านการจัดสรรสาธารณูปโภค การค้า สาธารณสุข และการฝึกอบรมบุคลากร เพื่อเร่งให้การดำเนินการความร่วมมือต่าง ๆ ระหว่างกันเป็นไปอย่างรวดเร็วขึ้น

- นายกรัฐมนตรี ฟาน วัน ขาย (Phan Van Khai) เดินทางเยือนกัมพูชาอย่างเป็นทางการระหว่างวันที่ 6 - 7 มีนาคม 2006 เพื่อกระชับ และพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างเวียดนาม และกัมพูชา ในการนี้ ได้ร่วมหารือกับนายกรัฐมนตรี ฮุน เซน ของกัมพูชา โดยทั้ง 2 ฝ่ายได้ตกลงกันว่า จะให้มีการเพิ่มการจัดประชุมร่วมให้มากขึ้นในระดับรัฐมนตรี คณะผู้แทน เจ้าหน้าที่ และท้องถิ่น เพื่อให้ความร่วมมือระหว่างกันเป็นไปอย่างรวดเร็ว นำมาซึ่งความเข้าใจอันดีระหว่างประชาชนของทั้ง 2 ประเทศ โดยนายกรัฐมนตรีจากทั้ง 2 ฝ่ายต่างยืนยันที่จะให้ความร่วมมือระหว่างกันอย่างต่อเนื่อง ในทุก ๆ ด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ความร่วมมือบริเวณจังหวัดชายแดนที่มีอาณาเขตติดต่อกัน

ระดับพหุภาคี

การดำเนินนโยบายต่างประเทศของเวียดนามต่อลาว และกัมพูชา ในช่วงวันที่ 19 - 22 เมษายน ปี ค.ศ. 2001 จนถึงเดือนมีนาคม ค.ศ. 2006 เพื่อพัฒนาความสัมพันธ์ และความร่วมมือในระดับพหุภาคีระหว่างเวียดนาม ลาว และกัมพูชา ดังนี้

ด้านการเมือง และความมั่นคง

การเจรจาด้วยความร่วมมือ เพื่อความมั่นคง พัฒนาเศรษฐกิจ และสังคม ร่วมกัน ระหว่างจังหวัดคอน ตูม (Kon Tum) ของเวียดนาม แขวงอัตตะปือ (Attapeu) ของลาว และจังหวัดรัตนคีรี (Ratanakiri) ของกัมพูชา ที่เวียดนาม ในวันที่ 6 พฤษภาคม ค.ศ. 2002 ทั้งเวียดนาม ลาว และกัมพูชา ต่างก็เห็นพ้องว่า แต่ละจังหวัด/แขวง ควรให้ประชาชนในพื้นที่รับทราบถึงระเบียบข้อบังคับบริเวณชายแดน และเตือนไม่ให้เกิดการละเมิด รุกล้ำบริเวณชายแดน ลักลอบสินค้าหนีภาษี การค้ายาเสพติด และอาวุธ เนื่องจากผู้กระทำผิด จะต้องรับโทษตามกฎหมายของทั้ง 3 ประเทศ นอกจากนี้ ทั้ง 3 จังหวัด/แขวง ยังได้ตกลงกันที่จะขยายความร่วมมือในด้านสาธารณสุข การศึกษา และวัฒนธรรมอีกด้วย

ด้านเศรษฐกิจ และการค้า

การเจรจาเขตพิเศษระหว่างเวียดนาม ลาว และกัมพูชา

การประชุม 3 ฝ่ายอย่างเป็นทางการระหว่างเวียดนาม กัมพูชา และลาว ได้มีขึ้นที่กรุงฮานอย เมื่อระหว่างวันที่ 20 - 21 มิถุนายน ค.ศ. 2001 อันเป็นผลสืบเนื่องมาจากการประชุมในเดือนตุลาคม ค.ศ. 1999 ระหว่างนายกรัฐมนตรีเวียดนาม ลาว และกัมพูชา ซึ่งรู้จักกันในนามการประชุมอย่างไม่เป็นทางการที่นครหลวงเวียงจันทน์

การประชุมที่กรุงฮานอยครั้งนี้ ผู้เข้าร่วมการประชุมประกอบด้วยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศของกัมพูชา และลาว และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงแผนงาน และการลงทุนของเวียดนาม ผลการประชุมได้บรรลุข้อตกลงในการขยายความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่าง 3 ประเทศ ในเขตจังหวัดยา ลาย (Gia Lai) และ กอน ตุม (Kon Tum) ของเวียดนาม กับจังหวัดรัตนคีรีทางตะวันออกเฉียงเหนือของกัมพูชา และกับเมืองอัตตะปือของลาว ความร่วมมือทางเศรษฐกิจในการตั้งเขตพิเศษมีเป้าหมาย เพื่อพัฒนาศักยภาพของแต่ละประเทศ และผลประโยชน์ขึ้นในบริเวณดังกล่าว ในด้านการค้า การขนส่ง พลังงาน การท่องเที่ยว การเกษตร และป่าไม้

ต่อมาในเดือนมกราคม ค.ศ. 2002 นายกรัฐมนตรี ฟาน วัน ขาย ของเวียดนามได้เดินทางไปเข้าร่วมประชุมอย่างไม่เป็นทางการระดับนายกรัฐมนตรี ครั้งที่ 2 ที่นครหลวงเวียงจันทน์ กับนายกรัฐมนตรี บุนยัต วอระจิต ของลาว และนายกรัฐมนตรี ฮุน เซน ของกัมพูชา ว่าด้วยความร่วมมือทางเศรษฐกิจที่เข้มแข็งในการก่อตั้งการพัฒนาสามเหลี่ยมเศรษฐกิจที่ครอบคลุมพื้นที่ลาว ตอนใต้ เวียดนามตอนกลาง และภาคตะวันออกเฉียงเหนือของกัมพูชา การดำริริเริ่มนี้ได้เน้นในเรื่องการค้าชายแดน การท่องเที่ยว และการพัฒนาระบบสาธารณูปโภค ได้มีการรับรองในการประกาศที่นครหลวงเวียงจันทน์ (Vientiane Declaration) ว่าด้วยการพัฒนาสามเหลี่ยมกัมพูชา ลาว และเวียดนาม และแผนแม่บท (Vietnam Declaration on Cambodia, Laos and Vietnam Development Triangle and the Master Plan) อันจะนำไปสู่การพัฒนาพื้นที่ของ 3 ประเทศที่บรรจบกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านเศรษฐกิจ²²

²² ัญญาทิพย์ ศรีพนา, “เวียดนาม,” เอเชียรายปี 2005/2549 (สถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2549), น. 136.

ในวันที่ 21 กรกฎาคม ค.ศ. 2004 ได้มีการลงนามระหว่างผู้นำกลุ่มประเทศอินโดจีน ที่นครหลวงเวียงจันทน์ เพื่อจัดตั้งสามเหลี่ยมการพัฒนา (CLV Development Triangle) ขึ้น ซึ่งได้มีการตกลงขยายขอบเขตทางภูมิศาสตร์จากพื้นที่เป้าหมายความร่วมมือระหว่างกันเดิม ในเขตชายแดนที่ติดต่อกัน ที่เรียกว่า Diamond Triangle อันประกอบด้วย 3 จังหวัดในภาคกลางของเวียดนาม คือ กอนตูม ดักลัก และ เซียไห่ กับ 2 แขวงในภาคใต้ของลาว คือ เซกอง อัดตะปือ และอีก 2 จังหวัดในภาคเหนือของกัมพูชา คือ รัตนคีรี และสตริงเตริง โดยเป็นผลมาจากการประชุมสุดยอดอย่างไม่เป็นทางการระหว่างผู้นำรัฐบาลของ เวียดนาม ลาว และกัมพูชา เมื่อวันที่ 21 กรกฎาคม ค.ศ. 2004 ให้ขยายครอบคลุมพื้นที่ 10 จังหวัดของ 3 ประเทศ บนขอบข่ายความร่วมมือ 8 ด้าน ได้แก่ การพัฒนาสาธารณูปโภค การค้า การเกษตร อุตสาหกรรม การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ท่องเที่ยว สุขภาพ และการศึกษา²³ โดยยกระดับความร่วมมือระหว่างกัน มุ่งไปที่การกระชับความร่วมมือด้านการลงทุน การเกษตร อุตสาหกรรม พลังงาน การขนส่ง ข่าวดสาร เทคโนโลยีสารสนเทศ การท่องเที่ยว และการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ นอกจากนี้ ยังได้มีการตกลงจัดตั้งเขตพัฒนาเศรษฐกิจร่วม ซึ่งจะช่วยเสริมสร้างโครงการลงทุนต่าง ๆ ในภูมิภาค

ด้านสังคม และความร่วมมือ

- เวียดนาม ลาว และกัมพูชา ได้ยกระดับความร่วมมือ ในด้านการปราบปรามการค้ายาเสพติดข้ามชาติ โดยมีการประชุมที่นครหลวงเวียงจันทน์ ในวันที่ 24 มิถุนายน ค.ศ. 2002 ที่ประชุมได้แถลงการณ์ร่วม กล่าวถึงยาเสพติดที่มีการค้าขายกันอยู่ภายในภูมิภาคว่า เป็นภัยคุกคามต่อการพัฒนาประเทศของทั้งเวียดนาม ลาว และกัมพูชา รวมทั้งประเทศอื่น ๆ ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และได้เรียกร้องให้ประชาคมระหว่างประเทศสนับสนุน และให้ความช่วยเหลือทางการเงิน และเทคโนโลยี เพื่อรับมือกับปัญหาดังกล่าว

- ความร่วมมือด้านการท่องเที่ยว โดยเวียดนาม ลาว และกัมพูชา ได้พยายามดำเนินการให้มีโครงการ “3 ประเทศ 1 จุดหมายปลายทาง” (Three Countries, One Destination) เพื่อส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือระหว่างกัน โดยเฉพาะความร่วมมือทางด้านเศรษฐกิจ

- การประชุมรัฐมนตรีการโทรคมนาคมระดับอนุภูมิภาค (Sub - regional Telecom Ministerial Conference) ระหว่างเวียดนาม ลาว และกัมพูชา เมื่อวันที่ 17 ตุลาคม ค.ศ. 2005 ที่

²³ อติสร เสมแย้ม, “ลาว,” เอเชียรายปี 2005/2549, น. 150.

จังหวัด Quang Nam เพื่อหารือกันในการพัฒนาเครือข่ายโทรคมนาคม และการเก็บค่าธรรมเนียม นอกจากนี้ ยังได้มีการแลกเปลี่ยนเทคโนโลยี และการบริการด้านโทรคมนาคม ระหว่างกัน

- การจัดการประชุมร่วมระหว่างผู้แทนองค์กรกาชาดของเวียดนาม ลาว และกัมพูชา กับสหพันธ์กาชาดสากล สมาคมเลี้ยววงเดือนกาชาด และคณะกรรมการกาชาดสากล เมื่อวันที่ 16 มกราคม 2006 เกี่ยวกับการพัฒนาความร่วมมือด้านมนุษยธรรม ด้วยการฝึกอบรมอาสาสมัคร และผู้ประสานงานในองค์กรกาชาดของทั้ง 3 ประเทศ เพื่อให้การดำเนินงานระหว่างกัน เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ²⁴

จากการศึกษาการดำเนินนโยบายต่างประเทศของเวียดนามต่อลาว และกัมพูชา นับตั้งแต่การประชุมสมัชชาแห่งชาติของพรรคคอมมิวนิสต์แห่งเวียดนาม ครั้งที่ 9 ในวันที่ 19 - 22 เมษายน ปี ค.ศ. 2001 จนถึงเดือนมีนาคม ค.ศ. 2006 นี้ จะเห็นได้ว่าเวียดนามพยายามขยายความร่วมมือกับลาว และกัมพูชาให้เพิ่มพูนมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะการส่งเสริมความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจ รวมทั้งพัฒนาให้มีการดำเนินการระหว่างกันให้เห็นชัดเจนรูปธรรมมากขึ้นเรื่อย ๆ ทั้งนี้ เวียดนามได้กล่าวไว้ว่า “เวียดนามยินดีที่จะเป็นมิตร และหุ้นส่วนกับทุกประเทศในประชาคมโลก เพื่อสันติภาพ อิสระภาพ และการพัฒนา” (Viet Nam is willing to become a friend and reliable partner of all countries in the world community, striving for peace, independence and development.)²⁵

²⁴ “President calls on Red Cross societies to cooperate for humanitarian target,” Ministry of Foreign Affairs of Vietnam, (<http://www.mofa.gov.vn/en/nr040807104143/nr040807105001/ns060117101759>), April 8, 2007.

²⁵ “Viet Nam's present Foreign Policy,” Ministry of Foreign Affairs of Vietnam, (http://www.mofa.gov.vn/en/cs_doingoai/cs/ns041025165700), January 23, 2005.

การดำเนินนโยบายต่างประเทศของเวียดนามต่อลาว และกัมพูชาตั้งแต่ เดือนเมษายน ปี ค.ศ. 2006 – ปัจจุบัน

การดำเนินนโยบายต่างประเทศของเวียดนามต่อลาว และกัมพูชา นับตั้งแต่การประชุมสมัชชาแห่งชาติพรรคคอมมิวนิสต์แห่งเวียดนาม ครั้งที่ 10 เมื่อวันที่ 18 - 25 เมษายน ค.ศ. 2006 จนถึงปัจจุบัน มีดังนี้

เวียดนามได้มีการแถลงนโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ (National Socio-Economic development) ระหว่าง ปี ค.ศ. 2006 - 2010 ซึ่งระบุถึงเป้าหมาย และทิศทางของการพัฒนาประเทศในช่วง 5 ปีข้างหน้า ได้แก่ (1) ดำเนินการตามนโยบายปฏิรูปเศรษฐกิจ โดย ม็ย (Doi Moi) เพื่อให้อัตราการเพิ่มของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศเติบโตร้อยละ 8 หรือมากกว่า ภายในปี ค.ศ. 2010 (ให้ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศเพิ่มขึ้นเป็น 94-98 พันล้านเหรียญสหรัฐ) (2) สร้างความเข้มแข็งให้กับระบบเศรษฐกิจการตลาดแบบสังคมนิยมเพื่อก้าวสู่ความเป็นประเทศพัฒนา และทันสมัยภายในปี ค.ศ. 2020 (3) พัฒนา knowledge - based economy (4) ปรับปรุงคุณภาพการศึกษา วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และเร่งรัดพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ทั้งนี้ เวียดนามมีนโยบายเน้นหนักเรื่องการส่งเสริมธุรกิจเอกชน เร่งปฏิรูปรัฐวิสาหกิจต่าง ๆ และเชิญชวนนักลงทุนจากต่างประเทศ ซึ่งยังคงเป็นนโยบายที่เน้นย้ำถึงจุดหมายของการพัฒนาเศรษฐกิจ ดังเช่นในการประชุมสมัชชาแห่งชาติพรรคคอมมิวนิสต์แห่งเวียดนาม ครั้งที่ 9

ด้านการต่างประเทศ เวียดนามยังคงใช้แนวนโยบายแบบ “พหุภาคีนิยม และการกระจายความสัมพันธ์” (Multilateralism and Diversification)²⁶ และเวียดนามจะเพิ่มบทบาทการมีปฏิสัมพันธ์บนเวทีระหว่างประเทศ และประชาคมโลกให้มากยิ่งขึ้น รวมทั้งได้กล่าวในภาพรวมว่าเวียดนามจะมีความสัมพันธ์ และความร่วมมือกับนานาประเทศ และองค์การระหว่างประเทศ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคม ความเป็นประเทศอุตสาหกรรม และความทันสมัยของเวียดนาม นอกจากนี้ เวียดนามจะพัฒนาความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน และผลักดันให้ข้อ

²⁶ “10th Party Congress with Foreign Policy and International Economic Integration,”

Ministry of Foreign Affairs of Vietnam, (http://www.mofa.gov.vn/en/tt_baochi/nr041126171753/ns060509101959), May 12, 2006.

พินิจทางเขตแดนระหว่างเวียดนามกับจีน และเวียดนามกับกัมพูชาได้รับการแก้ไข เวียดนามยังได้กล่าวถึงการดำเนินนโยบายต่างประเทศบนพื้นฐานของการสร้างสันติภาพอีกด้วย

จะเห็นได้ว่า ความสัมพันธ์ระหว่างเวียดนาม กับลาว และกัมพูชา ไม่ได้ถูกกล่าวอย่างขี้เผลอเฉพาะไว้ในแถลงนโยบายด้านการต่างประเทศ ในการประชุมสมัชชาแห่งชาติพรรคฯ ครั้งที่ 10 เช่นเดียวกันกับการประชุมสมัชชาแห่งชาติพรรคฯ ครั้งที่ 9 แต่เวียดนามก็ให้ความสำคัญกับการแก้ไขปัญหาด้านเขตแดนกับกัมพูชา แสดงให้เห็นถึงความต้องการของเวียดนาม ที่จะให้ความสัมพันธ์ที่มีต่อกัมพูชาเป็นไปอย่างราบรื่น ส่วนความสัมพันธ์ระหว่างเวียดนาม และลาวนั้น เวียดนามก็ยังคงมีการกระชับความสัมพันธ์ให้เป็นที่ปรากฏอย่างชัดเจนอยู่เสมอ การดำเนินนโยบายต่างประเทศของเวียดนามต่อลาว และกัมพูชา ในช่วงตั้งแต่การประชุมสมัชชาแห่งชาติพรรคคอมมิวนิสต์แห่งเวียดนาม ครั้งที่ 10 เมื่อวันที่ 18 – 25 เมษายน ค.ศ. 2006 จนถึงปัจจุบัน มีดังนี้

ระดับทวิภาคี

เวียดนาม – ลาว

เวียดนาม และลาวมุ่งกระชับความสัมพันธ์ให้แน่นแฟ้นอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้เกิดเสถียรภาพทางการเมือง และความมั่นคง การพัฒนาทางเศรษฐกิจ การบูรณาการ และการเพิ่มสถานะ และบทบาทบนเวทีระหว่างประเทศ ทั้ง 2 ประเทศได้กำหนดให้มีความร่วมมือระหว่างกัน ดังนี้²⁷

1. เสริมสร้างความสัมพันธ์ทางการเมืองระหว่างกันอย่างต่อเนื่อง
2. ยกกระดับความร่วมมือทางเศรษฐกิจให้ทัดเทียมกับความสัมพันธ์ทางการเมืองที่มีระหว่างกัน และส่งเสริมความร่วมมือภายในภูมิภาค
- 3 ขยายความร่วมมือในด้านความมั่นคง และการป้องกันประเทศร่วมกันอย่างสม่ำเสมอ
4. แลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารต่อกันในส่วนของการสนธิสัญญา ทั่วถึงกรอบ และเวทีความร่วมมือระหว่างประเทศ

²⁷ “Vietnam-Lao special relations: Glorious stages and outstanding victories,” Ministry of Foreign Affairs of Vietnam, (<http://www.mofa.gov.vn/en/nr040807104143/nr040807105001/ns070719081935>), July 20, 2007.

ด้านการเมือง และความมั่นคง

- ความร่วมมือการตรวจตราบริเวณชายแดนอย่างเข้มงวด โดยผู้แทนเจ้าหน้าที่จากเวียดนาม นำโดย พล.จ. จุ่ง เลื่อง ฮวี (Trung Luong Huy) จากกระทรวงความมั่นคงสาธารณะของเวียดนาม และ พ.อ. กองทอง พงวิจิต จากกระทรวงกลาโหมของลาว ได้ทำการประชุมหารือร่วมกันระหว่างวันที่ 26 - 27 มกราคม ค.ศ. 2007 ณ แขวงจำปาสัก ในเรื่องของการเคลื่อนไหวที่เป็นบ่อนทำลายความมั่นคงตามแนวชายแดนของเวียดนาม และลาว ตลอดจนพวกลักลอบขนยาเสพติด สินค้าหนีภาษี เข้าเมืองผิดกฎหมาย และตั้งถิ่นฐานโดยมิชอบด้วยกฎหมายตามแนวชายแดนของ 2 ประเทศ การประชุมครั้งนี้เป็นการประชุม ครั้งที่ 6 ทั้งนี้ เวียดนาม และลาว ได้ร่วมมือปราบปรามขบวนการลักลอบค้ายาเสพติดอย่างใกล้ชิด สามารถจับผู้กระทำผิดได้เป็นระยะ ๆ ทั้งในเวียดนาม และในลาว รวมทั้งสามารถตรวจยึดยาเสพติดประเภทต่าง ๆ อาทิ เฮโรอีน ฝิ่น และยาบ้า

- การส่งเสริมความร่วมมือในด้านกลาโหม ได้มีการหารือระหว่างรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมของประเทศเวียดนาม และลาว เมื่อวันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2008 ในด้านความมั่นคง และกองกำลัง ในการนี้ได้ตกลงการที่จะสานต่อความร่วมมือในการฝึกอบรมบุคลากรการบริหารจัดการพื้นที่ชายแดน และการปราบปรามการกระทำผิดกฎหมาย รวมทั้งการลงนามพิธีสารว่าด้วยความร่วมมือทางด้านกลาโหม ระหว่างกองทัพของทั้ง 2 ประเทศ

- การประชุมเพื่อการแลกเปลี่ยนมิตรภาพ (Friendship Exchange) อย่างสม่ำเสมอระหว่างรัฐบาลเวียดนาม และลาว เพื่อหารือความร่วมมือระหว่างพรรค และรัฐบาลของทั้ง 2 ประเทศ ในด้านการเมือง ความมั่นคง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี นอกจากนี้ ยังมีการจัดตั้งสมาคมมิตรภาพเวียดนาม - ลาว (Vietnam - Laos Friendship Association) ขึ้น เพื่อเป็นส่วนหนึ่งในการประสานงานความร่วมมือ และกิจกรรมระหว่างกัน

การปักปันเขตแดน

การจัดประชุมคณะผู้แทนเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบด้านเขตแดน ระหว่างเวียดนาม และลาว เมื่อวันที่ 12 - 15 กรกฎาคม 2006 ที่จังหวัด Ha Tinh ของเวียดนาม เพื่อหารือเกี่ยวกับการพัฒนาระบบการปักปันเขตแดน ตามแนวชายแดนเวียดนาม และลาวทั้งหมด รวมไปถึงประเด็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในเรื่องเขตแดน และได้ตกลงกันจัดตั้งผู้เชี่ยวชาญเข้ามาดูแลการดำเนินการต่อไป ทั้งนี้ การปักปันเขตแดนระหว่างเวียดนาม และลาวให้เสร็จสมบูรณ์ จะนำไปสู่การมีความร่วมมือตามแนวชายแดนต่อกันอย่างมีสันติภาพ เสถียรภาพ และการพัฒนาที่ยั่งยืน นอกจากนี้

ในช่วงปี 2008 - 2010 เวียดนามได้มอบเงินจำนวน 29.5 ล้านดอลลาร์ให้แก่ทางการลาว เพื่อนำไปสร้างจุดตรวจตามแนวชายแดน 1.5 กิโลเมตร บริเวณด่าน Phu Cua ในแขวงอัตตะปืออีกด้วย

ด้านเศรษฐกิจ และการค้า

สนธิสัญญามิตรภาพ และความร่วมมือเป็นที่ยึดเหนี่ยวของความสัมพันธ์รอบด้านระหว่างเวียดนาม และลาว โดยเฉพาะอย่างยิ่งความร่วมมือด้านเศรษฐกิจ และการลงทุน การลงทุนของเวียดนามในลาว ส่วนใหญ่เป็นการลงทุนด้านเกษตรกรรม และป่าไม้ เหมืองแร่ การผลิตไฟฟ้า และการขนส่ง การค้าระหว่างเวียดนาม และลาว ในปี ค.ศ. 2001 - 2005 มีมูลค่ารวม 687.8 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เฉพาะปี ค.ศ. 2005 ปีเดียว มีมูลค่า 167 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นร้อยละ 15.4 จากปี ค.ศ. 2004 ส่วนปี ค.ศ. 2006 มีมูลค่า 260 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ปี ค.ศ. 2007 มีมูลค่า 312 ล้านดอลลาร์สหรัฐ และปี ค.ศ. 2008 มีมูลค่าทั้งสิ้น 450 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ทั้ง 2 ประเทศตั้งเป้าหมายว่าจะมีมูลค่าการค้าระหว่างกัน 1,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ในปี ค.ศ. 2010 เพิ่มขึ้นเป็น 2,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ในปี ค.ศ. 2015 และมีมูลค่าเพิ่มขึ้นอีกเป็น 5,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ในปี ค.ศ. 2020²⁸ ทั้งนี้ เวียดนาม และลาวมีความตกลงทางการค้าระยะ 5 ปี ระหว่างกัน และมีพิธีสารที่กำหนดให้มีการเปิดเส้นทาง เพื่อการค้าและการเดินทางการค้าอย่างถูกกฎหมาย

การลงทุน

ในปี ค.ศ. 2006 เวียดนามได้มีการลงทุนในลาวทั้งหมด 69 โครงการ มีมูลค่าทั้งสิ้นประมาณ 500 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ทั้งการเข้าไปลงทุนในลาวของเวียดนามเอง และการร่วมทุนกับลาว สาขาที่มีการลงทุนได้แก่ การผลิตกระแสไฟฟ้าพลังงานน้ำ การเกษตรกรรม เหมืองแร่ เป็นต้น²⁹ ในปี ค.ศ. 2007 เวียดนามได้มีการลงทุนในลาวทั้งหมด 87 โครงการ มีมูลค่าทั้งสิ้นประมาณ 1.2 พันล้านเหรียญ จากข้อมูลของกระทรวงการวางแผน และการลงทุนของเวียดนาม ได้ชี้ให้เห็นว่าเวียดนามเป็นประเทศอันดับที่ 1 ที่เข้ามาลงทุนในลาวในช่วงปี ค.ศ. 2006 - 2008 โดยมี

²⁸ "Vietnam encouraged to invest in Laos," Ministry of Foreign Affairs of Vietnam, (<http://www.mofa.gov.vn/en/nr040807104143/nr040807105001/ns090901092029>), September 5, 2009.

²⁹ "Laos enjoys boom in Vietnamese investment," Viet Nam Net Bridge, (<http://english.vietnamnet.vn/biz/2006/06/582253/>), May 19, 2007.

การลงทุนในลาวไปแล้ว 146 โครงการ คิดเป็นมูลค่าทั้งสิ้น 1.5 พันล้านเหรียญสหรัฐ³⁰ และจากข้อมูลเดือนกันยายน ปี ค.ศ. 2009 เพิ่มขึ้นเป็น 207 โครงการ คิดเป็นมูลค่าทั้งสิ้นกว่า 2.1 พันล้านเหรียญสหรัฐ

นอกจากนี้ ทั้ง 2 ประเทศยังมีการจัดงานแสดงสินค้า Vietnam - Laos Trade Fair ร่วมกันเป็นประจำทุกปี ระหว่างหน่วยงานภาคอุตสาหกรรม และการค้า เพื่อประโยชน์ในการประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์ สร้างความสนใจในการลงทุน และส่งเสริมการค้าระหว่างกัน

- เวียดนามได้เข้าไปลงทุนในแขนงกิจการเหมืองแร่ในลาวโดยบริษัทของเวียดนาม คือ Vietnam National Coal - Mineral Industries Group Co., Ltd. และ Hatu Coal Co., Ltd. ได้ร่วมกับบริษัทของลาว คือ บริษัทพัฒนาเศรษฐกิจล้านช้าง จำกัด จัดตั้งบริษัทใหม่ร่วมกันคือ Sekong Industry Development Co., Ltd. เพื่อสำรวจ และขุดค้นแร่บ็อกไซต์ที่เมืองท่าแตง แขวงเซกอง และจัดตั้ง บริษัท ร่วมพัฒนาอุตสาหกรรมเมืองเฟื่อง จำกัด เพื่อพัฒนาเหมืองถ่านหินที่เมืองเฟื่อง แขวงเวียงจันทน์ มูลค่าการลงทุนรวม 990 ล้านเหรียญสหรัฐ³¹

- การลงทุนสร้างโรงงานผลิตกระแสไฟฟ้าพลังงานน้ำเซกะมาน 3 ของ Vietnam - Laos Electricity Investment and Development Joint Stock Company ในแขวงเซกอง ของลาว ซึ่งเป็นการลงทุนขนาดใหญ่ของเวียดนาม มีมูลค่า 278.8 เหรียญสหรัฐ ทั้งนี้ เวียดนามโดย Song Da Corporation ได้มีหุ้นอยู่ร้อยละ 60 ใน Vietnam - Laos Electricity Investment and Development Joint Stock Company การสร้างโรงงานผลิตกระแสไฟฟ้านี้ มีพิธีปฐมฤกษ์อย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 5 เมษายน 2006 โดยมีรองนายกรัฐมนตรี เหวียน เติง ซุง ของเวียดนาม และรองนายกรัฐมนตรี ทองลุน สีสุลิด ของลาวร่วมเป็นประธานในพิธี³² ต่อมาก็ได้ มีการลงทุนสร้างโรงงานผลิตกระแสไฟฟ้าพลังงานน้ำเซกะมาน 4 ซึ่งมีเงินลงทุนเพิ่มขึ้นเป็น 441 ล้านเหรียญสหรัฐ ในแขวงเซกองอีกเช่นกัน³³

³⁰ "Vietnam leads foreign investors in Laos," Ministry of Foreign Affairs of Vietnam, (<http://www.mofa.gov.vn/en/nr040807104143/nr040807105039/ns081230094106>), January 9, 2009.

³¹ อติสร เสมแย้ม, "ลาว," เอเชียรายปี 2006/2550, น. 154.

³² "Largest Vietnamese project begins in Laos," Viet Nam Net Bridge, (<http://english.vietnamnet.vn/biz/2006/04/557745/>), May 19, 2007.

³³ "Vietnam, Laos sign hydropower contract," Viet Nam Net Bridge, (<http://english.vietnamnet.vn/biz/2008/03/776088/>), April 4, 2008.

- การเข้าไปปลูกยางพาราในลาวของเวียดนามโดย the Vietnam Rubber Group (VRG) นั้น ได้ช่วยสร้างงานสร้างรายได้ให้แก่ประชาชนในท้องถิ่นของลาว เวียดนามได้ตั้งเป้าไว้ว่า จะต้องปลูกยางพาราบนพื้นที่ 100,000 เฮคเตอร์ ให้ได้ภายใน ค.ศ. 2010 ซึ่งเวียดนามจะต้องใช้เงินลงทุนทั้งสิ้น 6.25 ล้านเหรียญสหรัฐฯ และยังต้องมีการเข้าพื้นที่ทางการเกษตรของลาว เพื่อการปลูกยางพารา ทั้งนี้ เวียดนามให้ความสนใจที่จะปลูกยางพาราในบริเวณแขวงจำปาสัก สาละวัน อุดตะปือ และเซกอง ของลาว³⁴

การค้าชายแดน

การเปิดด่าน Bo Y - Phu Cua บริเวณชายแดนของเวียดนาม ที่จังหวัด Kon Tum และลาว ที่แขวงอัตตะปือ เมื่อวันที่ 18 มกราคม 2008 เพื่อส่งเสริม และอำนวยความสะดวกเกี่ยวกับความร่วมมือทางการค้าระหว่างทั้ง 2 ประเทศ ทั้งนี้ บริเวณเขตเศรษฐกิจด่าน Bo Y นั้น สามารถดึงดูดความสนใจในการลงทุนได้เป็นอย่างดี จนถึงปี ค.ศ. 2008 มีการลงทุนในพื้นที่แล้ว 34 โครงการ คิดเป็นมูลค่า 1.2 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ³⁵ จนถึงปี ค.ศ. 2008 เวียดนาม และลาวได้มีการเปิดด่านข้ามแดนระหว่างกันแล้วจำนวน 5 ด่าน นอกจากนี้ ยังมีการวางแผนที่จะสร้างเขตเศรษฐกิจชายแดนระหว่างเวียดนาม และลาว เพื่อส่งเสริมการแลกเปลี่ยนทางเศรษฐกิจ ให้เสร็จภายในปี ค.ศ. 2020 โดยจะครอบคลุมระยะทางตามแนวชายแดนเวียดนาม และลาวทั้งหมด 95,240 กิโลเมตร เขตพื้นที่นี้ยังจะเป็นในการพัฒนาป่าไม้ และการเกษตรอีกด้วย

การคมนาคม

- เวียดนาม และลาวได้ก่อสร้างเส้นทางเชื่อมระหว่าง 2 ประเทศหลายสาย เช่น เส้นทางหมายเลข 9 ระยะทาง 240 กิโลเมตร จากแขวงสะหวันนะเขตไปยังด่าน Lao Bao เส้นทางหมายเลข 18 B ระยะทาง 111 กิโลเมตร จากแขวงอัตตะปือไปยังด่าน Bo Y ในจังหวัด

³⁴ "Viet Nam, Laos to Cooperate in Establishing Further Rubber Plantations," Ministry of Foreign Affairs of Vietnam, (<http://www.mofa.gov.vn/en/nr040807104143/nr040807105039/ns070720091705>), July 23, 2007.

³⁵ "Vietnam-Laos international border gate inaugurated," Nhan Dan – Communist Party daily, (http://www.nhandan.com.vn/english/news/180108/domestic_vietlao.htm), January 23, 2008.

Kon Tum ทางตอนกลางของเวียดนาม และเส้นทางหมายเลข 2 E ซึ่งเชื่อมต่อระหว่างจังหวัดในภาคตะวันตกเฉียงเหนือ ของเวียดนาม กับแขวงทางภาคเหนือของลาว เส้นทางนี้มีความยาวทั้งสิ้น 68 กิโลเมตร มีจุดเริ่มต้นจากจังหวัด Dien Bien ของเวียดนามที่ด่าน Tay Trang – Panghok ไปสู่เมือง Muong Khoa ในแขวง Pongsaly ของลาว เส้นทางเหล่านี้สามารถส่งเสริมการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยวระหว่างเวียดนาม และลาว นอกจากนี้ ยังจะช่วยเอื้อประโยชน์ต่อโครงการความร่วมมือสามเหลี่ยมการพัฒนา (CLV Development Triangle) ระหว่างเวียดนาม ลาว และกัมพูชาอีกด้วย³⁶

เวียดนาม และลาวยังได้ลงนามในความตกลงว่าด้วยการส่งผ่านสินค้า เพื่ออำนวยความสะดวกในการขนส่งสินค้าจากเวียดนาม และลาวไปยังประเทศอื่น ๆ

ด้านสังคม และความร่วมมือ

- เวียดนาม และลาวมีความร่วมมือทางสื่อต่าง ๆ หลายแขนง ได้แก่ ความร่วมมือทางสื่อสิ่งพิมพ์ระหว่าง Nhan Dan (People) Daily ของเวียดนาม กับ Passason Daily ของลาว ความร่วมมือทางสื่อการกระจายเสียง หรือวิทยุระหว่าง Radio Voice of Viet Nam ของเวียดนาม และ National Radio of Laos ของลาว เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร และเทคโนโลยีต่าง ๆ รวมทั้งการแลกเปลี่ยนผู้เชี่ยวชาญ นักหนังสือพิมพ์ และผู้สื่อข่าว

- การร่วมกิจกรรมการอภิปรายระหว่างเยาวชนเวียดนาม และลาว เมื่อวันที่ 28 – 31 สิงหาคม 2006 เยาวชนลาวจากจังหวัดสะหวันนะเขต และจังหวัดสาละวัน เข้าร่วมกิจกรรมการอภิปรายกับเยาวชนเวียดนาม ที่จังหวัด Quang Tri ภายใต้หัวข้อ “มิตรภาพเก่าแก่ ระหว่างเวียดนาม และลาว ความภาคภูมิใจ และภาระหน้าที่ของเยาวชน” (Viet Nam-Laos traditional friendship - pride and responsibilities of young generations) เพื่อส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือของกลุ่มเยาวชนจากทั้ง 3 จังหวัด โดยมีข้อสรุปของการอภิปรายคือ เยาวชนควรให้ความสนใจต่อการศึกษา และเรียนรู้ระเบียบข้อบังคับตามแนวชายแดน นอกจากนี้ ยังควรมีส่วนร่วมในการดูแลหลักเขตที่มีการปักปันแล้ว รวมไปถึงการทำให้พื้นที่ตามแนวชายแดน เกิดสันติภาพ และมิตรภาพระหว่างกัน

³⁶ “Vietnam, Laos discuss transport co-operation plans,” Nhan Dan – Communist Party daily, (http://www.nhandan.com.vn/english/business/120207/business_vn.htm), February 15, 2007.

- การให้ความช่วยเหลือแบบให้เปล่าแก่ลาว ในการก่อสร้างศูนย์วิทยาศาสตร์ทางอาชญากรรมศึกษา ซึ่งเวียดนามเป็นฝ่ายออกค่าใช้จ่ายทั้งหมด คิดเป็นมูลค่า 2.4 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ โดยประมาณ เพื่อให้ลาวได้ใช้ประโยชน์ในการต่อต้านอาชญากรรมภายในประเทศ และสามารถให้ความร่วมมือกับเวียดนาม ประเทศอื่น ๆ ในภูมิภาค และนานาชาติ ในด้านอาชญากรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ³⁷

- การลงนามบันทึกความเข้าใจจำนวน 12 ฉบับ ระหว่างเวียดนาม และลาว ในการส่งเสริมความร่วมมือในด้านสุขภาพ ซึ่งจะเป็นความร่วมมือระหว่างโรงพยาบาล และศูนย์การแพทย์ระหว่าง 2 ประเทศ เพื่อการฝึกอบรมบุคลากร และแลกเปลี่ยนเทคโนโลยีทันสมัยที่ใช้ในการบำบัดรักษา

- ความร่วมมือในด้านการประกันภัย ระหว่างธนาคารเพื่อการพัฒนา และการลงทุนของเวียดนาม และธนาคารพาณิชย์ของลาว มีจำนวนเงินจดทะเบียนมูลค่า 3 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ และเป็นความร่วมมือในด้านการประกันภัยข้ามชาติครั้งแรกของเวียดนาม ความร่วมมือนี้ เป็นการประกันภัยที่มีวัตถุประสงค์ เพื่อคุ้มครองทรัพย์สิน และโครงการของภาคธุรกิจเวียดนาม ที่เข้าไปลงทุนในลาว

นอกจากนี้ เวียดนาม และลาวยังมีความร่วมมือในด้านต่าง ๆ อีก อาทิ การศึกษา และวัฒนธรรม การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การไปรษณีย์ และโทรคมนาคม เป็นต้น

ความร่วมมือในระดับท้องถิ่น

- ความร่วมมือระหว่างเมืองดานัง เวียดนาม และส่วนท้องถิ่นต่าง ๆ ของลาว ได้มีการจัดประชุมนำโดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศเวียดนาม นาย Nguyen Dy Nien และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศลาว นายสมสะหวาด เล่งสะหวัด ขึ้นระหว่างวันที่ 21 - 24 พฤษภาคม 2006 ที่เมืองดานัง เวียดนาม เมืองดานังได้ร่วมมือกับส่วนท้องถิ่นต่าง ๆ ของลาว มีการแลกเปลี่ยนคณะผู้แทน สินค้า การส่งเสริมพัฒนาการเกษตร สาธารณสุข การฝึกอบรม และการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม

³⁷ "Viet Nam funds crime science centre in Laos," Ministry of Foreign Affairs of Vietnam, (http://www.mofa.gov.vn/en/cn_vakv/ca_tbd/nr040819103029/ns070731104330), August 5, 2007.

- พล.ท จูมมะลี ไชยะสอน ประธานประเทศลาว และเลขาธิการพรรคประชาชนปฏิวัติลาว ได้ให้การต้อนรับคณะผู้แทนเจ้าหน้าที่ระดับสูงจากนครโฮ จี มินห์ ที่เดินทางมาร่วมหารือความร่วมมือระหว่างนครโฮ จี มินห์ ของเวียดนาม และนครหลวงเวียงจันทน์ รวมทั้งแขวงต่าง ๆ ของลาว อาทิ จำปาสัก ระหว่างวันที่ 12 – 16 เมษายน 2007 โดยทั้ง 2 ฝ่ายได้ตกลงกันที่จะยกระดับความร่วมมือในด้านการศึกษา การกีฬา การสาธารณสุข และการค้า นอกจากนี้ ยังได้ตกลงกันที่จะจัดงานสัปดาห์นครหลวงเวียงจันทน์ ที่นครโฮ จี มินห์ และสัปดาห์นครโฮ จี มินห์ ที่นครหลวงเวียงจันทน์ เพื่อร่วมเฉลิมฉลองครบรอบ 45 ปีความสัมพันธ์ทางการทูต และ 30 ปี ของลงนามสนธิสัญญามิตรภาพ และความร่วมมือ ของทั้ง 2 ประเทศ

- คณะผู้แทนเจ้าที่จากแขวงจำปาสัก ของลาว เดินทางเยือนจังหวัด Binh Duong ซึ่งตั้งอยู่ทางตอนใต้ของเวียดนาม เมื่อวันที่ 15 กันยายน 2007 เพื่อศึกษาดูงานด้านการพัฒนาอุตสาหกรรม และการจัดทำเขตอุตสาหกรรม เจ้าหน้าที่จากแขวงจำปาสักคาดหวังว่าจะได้เรียนรู้ประสบการณ์การจัดการด้านการบริหาร การพัฒนาด้านการศึกษา และการแก้ไขปัญหาความยากจน จากจังหวัด Binh Duong ทั้งนี้ จังหวัด Binh Duong และ แขวงจำปาสัก ได้มีการพัฒนาความร่วมมือทางเศรษฐกิจ รวมไปถึงความร่วมมือในด้านอื่น ๆ

นอกจากนี้ เวียดนาม และลาว ยังมีการพัฒนาความร่วมมือในระดับท้องถิ่นระหว่างจังหวัดต่าง ๆ ของเวียดนาม และแขวงต่างของลาว อาทิ จังหวัด Gia Lai และแขวงจำปาสัก ซึ่งมีการพัฒนาความร่วมมือทางด้านการค้า และการลงทุนระหว่างกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ด้านการผลิตกระแสไฟฟ้าพลังงานน้ำ และการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ จังหวัด Dak Lak และแขวงจำปาสัก ซึ่งมีความร่วมมือกันในการศึกษา และการลงทุนทางการเกษตร จังหวัด Kon Tum กับแขวงจำปาสัก ซึ่งทางจังหวัด Kon Tum ได้ลงทุน และให้ความช่วยเหลือ เพื่อลดปัญหาความยากจนแก่แขวงจำปาสัก คิดเป็นมูลค่า 343 ล้านเหรียญสหรัฐฯ จังหวัด Dien Bien และแขวงหลวงพระบาง ซึ่งมีความร่วมมือกันในการรักษาความมั่นคงตามแนวชายแดนเป็นประเด็นสำคัญ รวมถึงความร่วมมือทางด้านการค้า การนำเข้า - ส่งออก และการท่องเที่ยว และจังหวัด Dak Lak กับแขวงอัตตะปือ ซึ่งมีความร่วมมือกันเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ ด้วยการแลกเปลี่ยนข้อมูล และประสบการณ์ในด้านต่าง ๆ เป็นต้น

การแลกเปลี่ยนการเยือนที่สำคัญ

เวียดนาม และลาวมีการแลกเปลี่ยนการเยือนระหว่างผู้นำในระดับต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง อาทิ

การเยือนของลาว

- พล.ท จูมมะลี ไชยะซอน ประธานประเทศลาว และเลขาธิการพรรคประชาชนปฏิวัติลาว เดินทางไปเยือนเวียดนามอย่างเป็นทางการเป็นครั้งแรก ในเดือนมิถุนายน ปี ค.ศ. 2006 ภายหลังเข้ารับตำแหน่ง ได้เข้าพบเลขาธิการพรรคคอมมิวนิสต์ นาย นง ดึก แหม่งห์ (Nong Duc Manh) ประธานาธิบดี เจิ่น ดึ๊ก เลื่อง (Tran Duc Luong) และนายกรัฐมนตรี ฟาน วัน ขาย (Phan Van Khai) ของเวียดนาม และรับมอบอิสริยาภรณ์ดาวทอง ซึ่งเป็นอิสริยาภรณ์ชั้นสูงสุดของพรรค และรัฐบาลเวียดนาม ที่มอบให้แก่ผู้นำของพรรค และรัฐของมิตรประเทศที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิด ในการนี้ พล.ท จูมมะลี ไชยะซอน แสดงความหวังว่า เวียดนามจะให้ความร่วมมือ และเข้าไปมีส่วนร่วมในการพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมในลาวต่อไป ผู้นำทั้ง 2 ฝ่ายยังได้แสดงความมุ่งมั่นที่จะสืบสานความสัมพันธ์ มิตรภาพ และความไว้วางใจต่อกันระหว่างบรรดาผู้นำ และประชาชนของทั้ง 2 ประเทศ และได้ตกลงร่วมกันจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อรำลึก 45 ปี แห่งการสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตระหว่างเวียดนามกับลาว และ 30 ปี แห่งการลงนามในสนธิสัญญามิตรภาพ และความร่วมมือของทั้ง 2 ประเทศ ที่จะครบรอบในปี ค.ศ. 2007 และแสดงความพึงพอใจในความร่วมมือต่าง ๆ ในเวทีระหว่างประเทศ ในด้านการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ตลอดจนท่าทีต่าง ๆ ในองค์การสหประชาชาติ องค์การระหว่างประเทศอื่น ๆ ตลอดจนเวทีต่าง ๆ ในระดับภูมิภาค อาทิ กลุ่มสมาคมประชาชาติเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (ASEAN) ซึ่งผู้นำเวียดนาม และผู้นำลาวต่างเห็นร่วมกันที่จะร่วมมือในทุกทางภายใต้กรอบอาเซียน เพื่อความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

ในเดือนเมษายน ปี ค.ศ. 2009 พล.ท จูมมะลี ไชยะซอน ได้เดินทางมาเยือนเวียดนามอีกครั้ง ตามคำเชิญของทางการเวียดนาม และได้เข้าหารือกับนาย นง ดึก แหม่งห์ เลขาธิการพรรคคอมมิวนิสต์ ประธานาธิบดี เหวียน มินห์ เจียต และนายกรัฐมนตรี เหวียน เติง ซุง ของเวียดนาม โดยได้เห็นชอบที่จะคงรักษาไว้ซึ่งความสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้นตลอดไป รวมทั้งการวางแผนที่จะจัดตั้งยุทธศาสตร์ความร่วมมือ ในช่วงปี ค.ศ. 2011 – 2020 นอกจากนี้ ยังได้ร่วมเป็นสักขีพยานในการลงนามในความตกลงหลายฉบับ อาทิ ความตกลงว่าด้วยการอำนวยความสะดวกในการเดินทางข้ามแดน ความตกลงว่าด้วยการบินพลเรือน ความตกลงว่าด้วยความปลอดภัยของอาหาร

สุขภาพ การป้องกันการแพร่เชื้อโรคของพืช และสัตว์ และข้อตกลงว่าด้วยการสำรวจเกลือใน
แขวงสะหวันนะเขต เป็นต้น

- นายบัวสอน บุปผาวัน นายกรัฐมนตรีของลาว เดินทางเยือนเวียดนามเป็นครั้งแรก
ภายหลังเข้ารับตำแหน่ง เมื่อวันที่ 28 - 31 สิงหาคม ค.ศ. 2006 ได้เข้าพบเลขาธิการพรรค
คอมมิวนิสต์ นาย นง ดึก แหม่งห์ (Nong Duc Manh) ประธานาธิบดี เหวียนมินห์ เจียต (Nguyen Minh Triet)
ประธานรัฐสภาแห่งชาติ เหวียน ฝู จ่อง (Nguyen Phu Trong) และนายกรัฐมนตรี เหวียน เติง ซุง
(Nguyen Tan Dung) ของเวียดนาม เพื่อส่งเสริมความร่วมมือระหว่าง 2 ประเทศ และหารือกัน
ในประเด็นต่าง ๆ ที่เวียดนาม และลาว มีกรอบ และกลไกร่วมกัน

การเยือนของเวียดนาม

- นาย นง ดึก แหม่งห์ (Nong Duc Manh) เลขาธิการพรรคคอมมิวนิสต์เวียดนาม
เดินทางเยือนลาวเป็นครั้งแรกหลังจากได้รับตำแหน่ง เมื่อวันที่ 10 - 13 ตุลาคม ปี ค.ศ. 2006 ได้
เข้าพบ พล.ท จูมมะลี ไชยะสอน ประธานประเทศลาว และเลขาธิการพรรคประชาชนปฏิวัติลาว
และนายบัวสอน บุปผาวัน นายกรัฐมนตรีของลาว และได้กล่าวสุนทรพจน์ ณ สถาบันการเมือง
การปกครองแห่งชาติ คณะผู้แทนระดับสูงของทั้ง 2 ฝ่ายยังได้ร่วมปรึกษาหารือเกี่ยวกับ
ความสัมพันธ์ระหว่างทั้ง 2 ประเทศ เนื่องในโอกาสครบรอบ 30 ปี แห่งการลงนามสนธิสัญญา
มิตรภาพ และความร่วมมือ (Treaty of Friendship and Cooperation) ในปี ค.ศ. 2007

- นายกรัฐมนตรี เหวียน เติง ซุง (Nguyen Tan Dung) และคณะเดินทางเยือนลาว
อย่างเป็นทางการ ระหว่างวันที่ 19 - 20 ธันวาคม ค.ศ. 2006 ตามคำเชิญของนายกรัฐมนตรีของ
ลาว นายบัวสอน บุปผาวัน ได้เข้าพบกับ พล.ท จูมมะลี ไชยะสอน เลขาธิการพรรคประชาชน
ปฏิวัติลาว และประธานประเทศ ในการนี้ นายกรัฐมนตรีของทั้ง 2 ประเทศได้มีการหารือกันถึง
ความสัมพันธ์ และความร่วมมือระหว่างกัน โดยตกลงกันให้มีการส่งเสริมการแลกเปลี่ยนคณะ
ผู้แทนจากภาคส่วนต่าง ๆ รวมทั้งในระดับท้องถิ่น และองค์กรทางด้านสื่อ

- ประธานาธิบดี เหวียน มินห์ เจียต (Nguyen Minh Triet) เดินทางไปลาว ที่นครหลวง
เวียงจันทน์ ระหว่างวันที่ 5 - 7 กุมภาพันธ์ ค.ศ. 2007 เป็นการเยือนครั้งแรกหลังจากที่เข้ารับ
ตำแหน่ง และได้รับเข้าพบกับ พล.ท จูมมะลี ไชยะสอน ประธานประเทศลาว และเลขาธิการพรรค
ประชาชนปฏิวัติลาว เพื่อกระชับความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิด และความร่วมมือที่มีระหว่างกันมาอย่าง
ยาวนาน และได้ตกลงกันที่จะส่งเสริมซึ่งกันและกัน ทั้งความร่วมมือระดับทวิภาคี และพหุภาคี
ต่าง ๆ ในภูมิภาค ผู้นำเวียดนามได้ยืนยันที่จะให้การสนับสนุน และช่วยเหลือลาว เพื่อเข้าเป็น

สมาชิกขององค์การการค้าโลก (WTO) ซึ่งเวียดนามได้เข้าเป็นสมาชิกอย่างเป็นทางการ เมื่อเดือนมกราคม ปี ค.ศ. 2007 ฝ่ายลาวก็ได้ยืนยันที่จะสนับสนุนความพยายามของเวียดนาม ในการสมัครเข้าเป็นสมาชิกประเภทหมุนเวียน (2 ปี) ในคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ ในวันที่ 6 กุมภาพันธ์ ค.ศ. 2007 ประธานาธิบดี เหวียน มินห์ เจียต ได้เข้าเยี่ยมชมมหาวิทยาลัยแห่งชาติเวียงจันทน์ และได้กล่าวแสดงความชื่นชมต่อความร่วมมือด้านการศึกษา และการฝึกอบรมระหว่างเวียดนาม และลาว ซึ่งการเยือนลาวในครั้งนี้ ประธานาธิบดี เหวียน มินห์ เจียต ได้เข้าร่วมพิธีเปิดโรงเรียนสำหรับเด็กผู้มีความสามารถพิเศษ และเด็กชนกลุ่มน้อย ภายใต้การควบคุมของมหาวิทยาลัยแห่งชาติเวียงจันทน์ โรงเรียนแห่งนี้ก่อสร้างด้วยงบประมาณของรัฐบาลเวียดนามเป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น 46 ล้านดอลลาร์ เพื่อมอบมอบให้แก่รัฐบาลลาว³⁸

เวียดนาม – กัมพูชา

เวียดนาม และกัมพูชาพยายามเพิ่มพูนความสัมพันธ์ และขยายความร่วมมือในทุก ๆ ด้านตลอดจนการหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาเขตแดนระหว่างกันอย่างต่อเนื่อง ในปี ค.ศ. 2007 ความสัมพันธ์ทางการทูตระหว่างเวียดนาม และกัมพูชา มีวาระครบรอบ 40 ปี ทั้ง 2 ประเทศต่างก็สนับสนุน และส่งเสริมซึ่งกันและกัน ในการพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้า ได้มีการประสานงานกันในทุกระดับ ไม่ว่าจะเป็นผู้นำระดับสูง รัฐมนตรี หน่วยงานต่าง ๆ และส่วนท้องถิ่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งความร่วมมือเกี่ยวกับพื้นที่ชายแดนที่มีอาณาเขตติดต่อกัน

ด้านการเมือง และความมั่นคง

- ความร่วมมือกันระหว่างองค์กรนิติบัญญัติของทั้งเวียดนาม และกัมพูชา โดยนาย Nguyen Phu Trong ประธานสภาแห่งชาติเวียดนาม เดินทางมาเยือนกัมพูชาเพื่อร่วมหารือกับ นาย เฮง สัมริน ประธานสภาแห่งชาติกัมพูชา เมื่อเดือนเมษายน ปี ค.ศ. 2007 เพื่อขยายความร่วมมือในด้านการยกร่างกฎหมาย และได้ร่วมกันลงนามความตกลงว่าด้วยความร่วมมือระหว่างองค์กรนิติบัญญัติของทั้ง 2 ประเทศ โดยจะจัดให้มีการประชุม และการสัมมนาขึ้นระหว่างสมาชิกสภา

³⁸ “President Triet visits Vientiane National University,” Nhan Dan – Communist Party daily, (http://www.nhandan.com.vn/english/news/070207/domestic_pr.htm), February 9, 2007.

เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างกัน ทั้งนี้ เวียดนาม และกัมพูชามีความร่วมมือกันระหว่างองค์กรนิติบัญญัติ และสภาแห่งชาติระหว่างกันอย่างสม่ำเสมอ

- กองทัพของเวียดนาม และกองทัพของกัมพูชาได้เร่งขยายความร่วมมือระหว่างกัน ในด้านการแลกเปลี่ยนการเยือน การฝึกอบรมบุคลากร และข้อมูลข่าวสารในด้านการกลาโหม และความมั่นคง รวมถึงการค้นหา และส่งกลับทหารเวียดนามที่เสียชีวิตในช่วงสงครามภายในเขตแดน กัมพูชา ทั้งนี้ การร่วมมือระหว่างกองทัพของทั้ง 2 ประเทศ เป็นส่วนสำคัญที่ช่วยส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างกัน

- การจัดตั้งสมาคมมิตรภาพระหว่างเวียดนาม และกัมพูชา เพื่อประสานงานการกระชับความสัมพันธ์ของ 2 ประเทศ ในยุทธศาสตร์ความร่วมมือต่าง ๆ เช่น ปรับปรุงการปฏิบัติการทางทหารระดับประชาชนต่อประชาชน ส่งเสริมให้ตระหนักรู้ถึงมิตรภาพที่เก่าแก่ระหว่าง 2 ประเทศ และการพัฒนาองค์กรความร่วมมือต่อกัน เป็นต้น

การปักปันเขตแดน

เวียดนาม และกัมพูชาได้ผลักดันให้มีแผนการปักปันเขตแดนร่วม หลังจากมีข้อโต้แย้งกันใน “ภาคผนวกของสนธิสัญญา ค.ศ. 1985” ซึ่งเป็นสนธิสัญญาการปักปันเขตแดนระหว่างเวียดนาม และกัมพูชา ทั้งนี้ มีการจัดประชุมที่กรุงฮานอย ประเทศเวียดนาม เมื่อวันที่ 29 พฤษภาคม ค.ศ. 2006 ทั้ง 2 ฝ่ายเห็นชอบร่วมกันกำหนดให้เริ่มการปักปันเขตแดน และกำหนดการวางหลักเขตในเดือนกันยายน ปี ค.ศ. 2006 ต่อมาในปลายเดือนพฤศจิกายน ปี ค.ศ. 2006 คณะกรรมการร่วมในการปักปันเขตแดน และวางหลักเขตระหว่างเวียดนาม และกัมพูชา ได้กำหนดวันสิ้นสุดสำหรับการวางหลักเขตทั้ง 7 จุดผ่านแดนถาวรตลอดแนวพรมแดนให้เสร็จสมบูรณ์ในปลายปี ค.ศ. 2008 และได้เลื่อนเป็นปี ค.ศ. 2012 ในภายหลัง โดยพื้นที่ที่ยังไม่ได้รับการปักปันเขตแดนมีระยะทางทั้งสิ้น 1,290 กิโลเมตร

อนึ่ง ในเดือนตุลาคม ปี ค.ศ. 2009 นายสม รังสี (Sam Rainsy) ผู้นำฝ่ายค้านของกัมพูชา ได้รับการร้องเรียนจากชาวกัมพูชาประมาณ 300 คนซึ่งอาศัยอยู่ในอำเภอจันเตรีย จังหวัดสวายเรียง ว่า ที่ดินทำกินตกทอดมาตั้งแต่รุ่นบรรพบุรุษของพวกตน ได้ถูกทหารเวียดนามเอาหลักปักปันเขตแดนมาปักคร่อมไว้ นายสม รังสี จึงนำชาวบ้านดังกล่าวเดินทางเข้าไปในพื้นที่ปัญหา และร่วมกันถอนหลักปักปันเขตแดนที่ทหารเวียดนามปักปันเอาไว้จำนวน 6 หลักเขตด้วยกัน ทั้งนี้ นายสม รังสี ได้กล่าววิพากษ์วิจารณ์รัฐบาลกัมพูชาเกี่ยวกับการปักปันเขตแดนระหว่างกัมพูชา และเวียดนามมาตลอด โดยกล่าวว่าระยะเวลากว่า 30 ปีที่ผ่านมา กัมพูชาต้องสูญเสียดินแดน

ให้กับเวียดนามกว่า 1,000 กิโลเมตร ซึ่งทางการกัมพูชาก็ได้ออกมาตอบโต้เสมอว่า ข้อมูลของนายสม รังสี ไม่เป็นความจริง³⁹

ด้านเศรษฐกิจ และการค้า

เวียดนาม และกัมพูชาได้พยายามผลักดันให้ความร่วมมือระหว่างกันในด้านเศรษฐกิจ การค้า อุตสาหกรรม และการลงทุน มีการขยายตัวอย่างรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ

- นายกรัฐมนตรี เหวียน เติง ซุง ของเวียดนาม และนายกรัฐมนตรี ฮุน เซน ของกัมพูชา ร่วมเป็นประธานในพิธีปักหลักเขตแดนแห่งแรกระหว่าง 2 ประเทศที่ด่าน Ba Vet – Moc Bai ที่ชายแดน จังหวัด Svay Rieng และ จังหวัด Tay Ninh ในวันที่ 27 กันยายน ค.ศ. 2006 โดยทั้ง 2 ฝ่ายได้กล่าวว่า จะพัฒนาอาณาบริเวณนี้ ให้มีความเจริญรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจ จุดผ่านแดนแห่งนี้ เป็นจุดผ่านแดนที่อยู่ใกล้ที่สุดในการเดินทางไปยังนคร โฮ จิ มินห์ ศูนย์กลางเศรษฐกิจทางภาคใต้ของเวียดนาม รวมทั้งสามารถเดินทางไปยังจังหวัดต่าง ๆ ของเวียดนาม ในบริเวณเขตที่ราบปากแม่น้ำโขงอีกด้วย นอกจากนี้ ยังอยู่ห่างจากกรุงพนมเปญไปทางตะวันออกเฉียงเหนือ 210 กม. และยังเป็นจุดปลายทางด้านทิศตะวันออกของทางหลวงสายกลางกัมพูชา ที่เริ่มจากเมืองปอยเปต

- การจัดประชุมทางธุรกิจระหว่างเวียดนาม และกัมพูชา ในวันที่ 28 กุมภาพันธ์ ปี ค.ศ. 2007 ณ กรุงพนมเปญ โดยมีประธานาธิบดี เหวียน มินห์ เจี๊ยต และนายกรัฐมนตรี ฮุน เซน นำคณะผู้แทนเข้าประชุมร่วมกับนักธุรกิจจากทั้ง 2 ประเทศกว่า 300 คน เวียดนาม และกัมพูชา มีมูลค่าการค้าระหว่างกันเพิ่มสูงขึ้นถึงร้อยละ 40 ต่อปี โดยมีมูลค่า 940 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ในปี ค.ศ. 2006 เมื่อเปรียบเทียบกับปี ค.ศ. 2000 ที่มีมูลค่าการค้าระหว่างกันเพียง 180 ล้านดอลลาร์สหรัฐ⁴⁰ ส่วนปี ค.ศ. 2007 มีมูลค่าการค้าระหว่างกัน 1.2 พันล้านเหรียญสหรัฐ และปี ค.ศ. 2008

³⁹ "Opposition Blames Hun Sen for Border Encroachment," VOA News, (<http://www.voanews.com/Khmer/archive/2009-11/2009-11-19-voa9.cfm?CFID=375691723&CFTOKEN=71566046&jsessionid=8830df5ab76e25b8f3012381316785f4a623>), March 10, 2010.

⁴⁰ "Cambodia wants increased trade with Vietnam," Thanh Nien News, (<http://www.thanhniennews.com/politics/?catid=1&newsid=25599>), March 3, 2007.

มีมูลค่าการค้าระหว่างกันเพิ่มขึ้นเป็น 1.7 พันล้านเหรียญสหรัฐ⁴¹ คาดว่ามูลค่าการค้าระหว่างกัน จะเพิ่มขึ้นสูงถึง 2.45 พันล้านเหรียญสหรัฐ ในปี ค.ศ. 2010 และเพิ่มขึ้นอีกกว่าเท่าตัวถึง 6.5 พันล้านเหรียญสหรัฐ ในปี ค.ศ. 2015 ในการนี้ ได้มีการลงนามความตกลง 2 ฉบับว่าด้วยการค้า และการกีฬา ซึ่งเวียดนามจะให้เงินช่วยเหลือด้านเครื่องมือแก่คณะกรรมการโอลิมปิก แห่งกัมพูชา เป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น 4 แสนเหรียญสหรัฐ

- การเปิดเส้นทางท่องเที่ยวบริเวณพื้นที่สามเหลี่ยมปากแม่น้ำโขง ณ จังหวัด Kien Giang ของเวียดนาม เพื่อไปสู่สถานที่ท่องเที่ยวของจังหวัด Kampot ในกัมพูชา โดยแบ่งออกเป็น การเดินทางทางบก โดยมีรถโดยสาร 4 เที่ยวต่อวัน จากเมือง Rach Gia ของเวียดนามไปสู่ จังหวัด Kampot และการเดินทางทางทะเล โดยมีเรือโดยสาร 2 เที่ยวต่อสัปดาห์ จากเมือง Ha Tien ของ เวียดนามไปเมือง Kep ของกัมพูชา ทั้งนี้ ภาครัฐกิจจังหวัด Kien Giang ของเวียดนาม และ จังหวัด Kampot ของกัมพูชาได้มีความตกลงว่าด้วยโครงการความร่วมมือในการจัดหา สาธารณูปโภค เพื่อการท่องเที่ยวระหว่างกัน มูลค่าทั้งสิ้น 3.7 ล้านเหรียญสหรัฐ⁴²

- ความร่วมมือระหว่างธนาคารแห่งชาติของเวียดนาม และกัมพูชา โดยได้มีการลงนาม บันทึกความเข้าใจว่าด้วยการชำระเงินข้ามแดน เพื่ออำนวยความสะดวกแก่การดำเนินการนำเข้า และส่งออกระหว่าง 2 ประเทศ นอกจากนี้ เวียดนามจะให้ความช่วยเหลือในด้านการฝึกอบรม บุคลากรแก่กัมพูชา ส่วนกัมพูชาก็ยินดีให้การสนับสนุนเวียดนาม ในการเข้าไปเปิดสาขาธนาคาร ในกัมพูชา

การลงทุน

นับตั้งแต่ที่เวียดนามเริ่มเข้าไปลงทุนในกัมพูชา จนกระทั่งถึง ปี ค.ศ. 2006 เวียดนาม ได้มีการลงทุนในกัมพูชาไปแล้ว 25 ล้านเหรียญสหรัฐ ส่วนใหญ่เป็นการลงทุนการทำสิ่งทอ และ

⁴¹ "Vietnam-Cambodia two-way trades mount to 1.7 bln USD," Vietnam Business News, (<http://www.vnbusinessnews.com/2009/01/vietnam-cambodia-two-way-trade-mount-to.html>), January 14, 2009.

⁴² Kien Giang opens tourism route to Cambodia's Kampot province," Ministry of Foreign Affairs of Vietnam, (http://www.mofa.gov.vn/en/cn_vakv/ca_tbd/nr040824144816/ns070822161434), August 25, 2007.

วัสดุก่อสร้าง⁴³ ในปี ค.ศ. 2007 มูลค่าการลงทุนของเวียดนามเพิ่มขึ้นเป็น 100 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เป็นการลงทุนในด้านสำรวจแร่ น้ำมัน และก๊าซ และร่วมลงทุนเป็นหุ้นส่วนกับกัมพูชา ในการปลูกยางพารา การพัฒนาสาธารณูปโภคด้านการขนส่ง การสร้างโรงงานผลิตกระแสไฟฟ้า พลังงานน้ำ และการส่งผ่านพลังงาน จนถึงปี ค.ศ. 2009 มูลค่าการลงทุนของเวียดนามในกัมพูชา เพิ่มขึ้นสูงถึงกว่า 900 ล้านดอลลาร์สหรัฐ รวมทั้งสิ้น 63 โครงการ เฉพาะในปี ค.ศ. 2009 คิดเป็น มูลค่าการลงทุนทั้งสิ้นประมาณ 400 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

- นายเหวียน ซินห์ ฮุง (Nguyen Sinh Hung) รองนายกรัฐมนตรีเวียดนาม เป็นหัวหน้า คณะผู้แทนเวียดนามมาเยือนกัมพูชา เมื่อวันที่ 21 สิงหาคม ค.ศ. 2006 และเสนอการจัดตั้งเขต เศรษฐกิจพิเศษ (Special Economic Zones) หลายแห่ง จัดหาสิ่งกระตุ้นการลงทุนในทั้งสองฝั่ง ชายแดนของ 2 ประเทศ นอกจากนี้ ยังหยิบยกปัญหาอื่น ๆ ขึ้นมาปรึกษาหารือร่วมกัน ได้แก่ ความร่วมมือในการผลิตกระแสไฟฟ้า และร่วมกันสำรวจแหล่งน้ำมัน และก๊าซ

- รัฐบาลเวียดนามอนุมัติให้ Vietnam Rubber Corporation (VRC) เข้าไปลงทุนด้านการปลูกยางพาราในกัมพูชาได้ด้วยจำนวนเงิน 4 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ในปี ค.ศ. 2007 ภายใต้แผน ความร่วมมือระดับทวิภาคีโดย VRC เป็นฝ่ายออกเงินทุน ว่างเมล็ดพันธุ์ และจัดหาวัสดุอุปกรณ์ในการเพาะปลูก ทั้งนี้ ได้มีบริษัทของเวียดนามเข้าไปลงทุนปลูกยางพาราในแขวงเซกอง ประเทศ ลาวด้วยเช่นเดียวกัน⁴⁴

การค้าชายแดน

- การทำบันทึกความเข้าใจระหว่างเวียดนาม และกัมพูชาว่าด้วยการเปิดด่าน Cay Me – Tho Look บริเวณตามแนวชายแดนระหว่างจังหวัด Tay Ninh ของเวียดนาม และจังหวัด Svay Rieng ของกัมพูชา ซึ่งมีเขตแดนติดต่อกันยาวถึง 240 กิโลเมตร แต่มีการเปิดด่านระหว่างกันอยู่ เพียง 2 ด่าน นอกเหนือไปจากด่าน Ka Tum – Can Mul คือ ด่าน Moc Bai-Ba Vet และด่าน Xa Mat-Tropeng Polong ทั้งนี้ การเปิดด่านเพิ่ม ทำให้สามารถขยายความร่วมมือทางการค้า และ

⁴³ “Viet Nam-Cambodia cooperation thriving,” Ministry of Foreign Affairs of Vietnam, (<http://www.mofa.gov.vn/en/nr040807104143/nr040807105001/ns060706095454>), June 19, 2007.

⁴⁴ “Vietnam to grow rubber trees in Cambodia and Laos,” Nhan Dan – Communist Party daily, (http://www.nhandan.com.vn/english/news/210207/domestic_vietnam.htm), February 21, 2007.

เอื้ออำนวยต่อการเกิดปฏิสัมพันธ์ระหว่างชาวเวียดนาม และกัมพูชา ในการทำธุรกิจ และการท่องเที่ยว หนึ่ง เวียดนามนั้นมีเขตแดนติดต่อกับกัมพูชาเป็นระยะ 1,000 กิโลเมตร จวบจนถึงปี ค.ศ. 2006 มีการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจตามแนวชายแดน 7 แห่ง มีตลาดตามแนวชายแดน 23 แห่ง และการเปิดด่านระหว่างกันแล้วทั้งสิ้น 43 ด่าน⁴⁵ นอกจากนี้ ยังมีการจัดงานนิทรรศการแสดงสินค้า ระหว่างเวียดนาม และกัมพูชา เพื่อส่งเสริมความร่วมมือเกี่ยวกับการค้าตามแนวชายแดนอีกด้วย

- การประชุมของคณะผู้แทนจากกระทรวงการค้าของเวียดนาม กับคณะผู้แทน กระทรวงการค้า เศรษฐกิจ การเงิน และมหาดไทยของกัมพูชา จัดขึ้นเมื่อวันที่ 8 ธันวาคม 2006 ที่ เวียดนามโดยได้มีการลงนามในความตกลงว่าด้วย การส่งเสริม และอำนวยความสะดวกเกี่ยวกับการค้าชายบริเวณชายแดน ระหว่างประชาชนของทั้ง 2 ประเทศ โดยเวียดนามได้อนุญาตให้ชาว กัมพูชานำสินค้ามูลค่าไม่เกิน 2 ล้านดอลลาร์ต่อวัน เข้ามาขายบริเวณตลาดชายแดน และเขตเศรษฐกิจ ชายแดน ระหว่างเวียดนาม และกัมพูชาได้ ส่วนทางกัมพูชาก็จัดตั้งด่าน เพื่อการค้าชาย และการ นำเข้าส่งออกตามแนวชายแดน⁴⁶

ทั้งนี้ เวียดนาม และกัมพูชาได้ให้ความสำคัญกับเศรษฐกิจ การค้าบริเวณที่มีเขตแดน ติดต่อกันเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากมูลค่าการค้าระหว่างเวียดนาม และกัมพูชามากกว่าครึ่งมาจากการค้าชายแดนระหว่างกัน โดยในปี ค.ศ. 2008 มูลค่าการค้าชายแดนคิดเป็นร้อยละ 65 ของ มูลค่าการค้าระหว่างกันทั้งหมด 1.7 พันล้านเหรียญสหรัฐ⁴⁷

การคมนาคม

- การเปิดใช้งานสะพาน Dinh Ba ข้ามผ่านแม่น้ำ So Ha เชื่อมระหว่าง ด่าน Dinh Ba จังหวัด Dong Trap ทางตอนใต้ของเวียดนามกับ จังหวัด Preyveng ของกัมพูชา ในวันที่ 9 กุมภาพันธ์ ค.ศ. 2007 สะพานแห่งนี้ใช้ระยะเวลาก่อสร้างกว่า 1 ปี มีมูลค่ากว่า 300,000 เหรียญสหรัฐ การใช้เส้นทางจราจรผ่านสะพาน Dinh Ba ทำให้เศรษฐกิจการค้าบริเวณโดยรอบระหว่าง

⁴⁵ "PM Dung to visit Cambodia to increase ties," Ministry of Foreign Affairs of Vietnam, (<http://www.mofa.gov.vn/en/nr040807104143/nr040807105001/ns061218170219>), March 8, 2007.

⁴⁶ "Vietnam, Cambodia work to boost cross-border trade," Viet Nam News Agency, (<http://english.vietnamnet.vn/biz/2006/12/642467>), March 1, 2007.

⁴⁷ "Vietnam, Cambodia discuss ways to boost border trade," Ministry of Foreign Affairs of Vietnam, (<http://www.mofa.gov.vn/en/nr040807104143/hr040807105001/ns090317102235>), March 20, 2009.

2 ประเทศ มีความสะดวกมากยิ่งขึ้น และยังก่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนด้านวัฒนธรรม และอื่น ๆ ตามมาอีกด้วย⁴⁸

- การปรับปรุงทางหลวงหมายเลข 78 ของกัมพูชา ให้เชื่อมต่อระหว่างจังหวัดรัตนคีรี จังหวัดชายแดนของกัมพูชา ไปยังด่าน Le Thanh บริเวณชายแดนเวียดนาม ด้วยงบประมาณ 25.8 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ของเวียดนาม โดยสะพานจะมีความยาวทั้งสิ้น 70 กิโลเมตร และกว้าง 9 เมตร นาย Truong Vinh Trong รองนายกรัฐมนตรีของเวียดนาม กล่าวว่า โครงการปรับปรุงทางหลวงหมายเลข 78 นี้ ถือเป็นการสะท้อนให้เห็นถึงความร่วมมือระหว่างเวียดนาม และกัมพูชา ที่มีมาช้านาน นอกจากนี้ เมื่อโครงการเสร็จสมบูรณ์ นอกจากจะทำให้ประชาชนชาวกัมพูชาได้รับประโยชน์แล้ว ก็ถือได้ว่าความร่วมมือสามเหลี่ยมการพัฒนา (CLV Development Triangle) ระหว่างเวียดนาม ลาว และกัมพูชา ได้รับการต่อยอดด้วย ด้านนายกรัฐมนตรี ฮุน เซน ของกัมพูชา ก็ได้ขอบคุณการสนับสนุนของรัฐบาล และประชาชนของเวียดนาม และกล่าวว่าการปรับปรุงทางหลวงหมายเลข 78 จะทำให้การค้าขายสินค้าการเกษตร และสินค้าอื่น ๆ บริเวณจังหวัดทางเหนือของกัมพูชาได้รับความสะดวกมากยิ่งขึ้น⁴⁹

- การลงนามความตกลงว่าด้วยเส้นทางการคมนาคม (the Agreement on Road Transportation) ระหว่าง นาย Ho Nghia Dung รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม และการสื่อสารของเวียดนาม และ นาย Sun Chanthol รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคมนาคมของกัมพูชา ในขณะที่นาย Ho Nghia Dung เดินทางเยือนกัมพูชาในวันที่ 11 - 12 กุมภาพันธ์ ค.ศ. 2007 ความตกลงฉบับนี้ครอบคลุมเส้นทางการคมนาคมบริเวณสามเหลี่ยมปากแม่น้ำโขง จังหวัด Kien Giang ของเวียดนาม กับจังหวัด Kompot จังหวัด Kohkong และเมืองท่าสินธุวิลล์ ของกัมพูชา รัฐมนตรีฯ ของทั้ง 2 ประเทศต่างยินดีกับความร่วมมือที่มีระหว่างกัน โดยเฉพาะการเปิดใช้เส้นทางคมนาคมบริเวณ ด่าน Moc Bai จังหวัด Tay Ninh ของเวียดนาม ไปยังกรุงเทพมหานคร กัมพูชา ซึ่งมีการสัญจรของรถโดยสารถึง 40 เที่ยวต่อวัน ในกรณีนี้ กัมพูชาได้เสนอให้เพิ่มจำนวนเที่ยวของรถ

⁴⁸ "Bridge linking Vietnam, Cambodia inaugurated," Thanh Nien News, (<http://www.thanhniennews.com/society/?catid=3&newsid=25197>), February 12, 2007.

⁴⁹ "Cambodia's Highway 78 link with Vietnam's border upgraded," Viet Nam Net Bridge, (<http://english.vietnamnet.vn/politics/2007/02/661443/>), February 15, 2007.

โดยสารเป็น 100 - 140 เที่ยวต่อวัน และขอความช่วยเหลือจากเวียดนามด้านโครงสร้างพื้นฐานทางการขนส่ง⁵⁰

ด้านสังคม และความร่วมมือ

- การจัดงานชุมนุมระหว่างเยาวชนเวียดนาม และเยาวชนกัมพูชา เมื่อวันที่ 11 – 15 มิถุนายน 2006 ที่ประเทศเวียดนาม ซึ่งเป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้เยาวชนจากทั้ง 2 ประเทศ เรียนรู้วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณี และประวัติศาสตร์ ของกันและกัน นำไปสู่การขยายความร่วมมือ และมิตรภาพอันแน่นแฟ้นระหว่างเยาวชน และประชาชนเวียดนาม และกัมพูชา

- การประชุมคณะกรรมการร่วมด้านเศรษฐกิจ วัฒนธรรม วิทยาศาสตร์ และความร่วมมือทางเทคโนโลยี ครั้งที่ 8 เมื่อวันที่ 24 – 25 ตุลาคม ค.ศ. 2006 ณ ประเทศเวียดนาม โดยมี นาย Pham Gia Khiem รองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศของเวียดนาม และนายฮอร์ นัมฮง รองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศของกัมพูชา ร่วมเป็นประธานการประชุม ในการนี้ ผู้แทนของทั้งเวียดนาม และกัมพูชา ได้เห็นชอบว่าการดำเนินการความร่วมมือต่าง ๆ นั้น ช่วยเพิ่มพูนความสัมพันธ์ในระดับทวิภาคีของทั้ง 2 ประเทศ

- การส่งเสริมความร่วมมือในด้านสื่อระหว่างสำนักข่าว Vietnam News Agency (VNA) ของเวียดนาม และสำนักข่าว Agence Kampuchea Presse (AKP) ของกัมพูชา ซึ่งเป็นสำนักข่าวแห่งชาติของทั้ง 2 ประเทศ โดยทางสำนักข่าวของเวียดนามนั้น ได้ให้ความช่วยเหลือในการฝึกอบรมบุคลากร และเทคโนโลยี รวมไปถึงการแลกเปลี่ยนข้อมูลประจำวัน และการแลกเปลี่ยนการศึกษาดูงานของเจ้าหน้าที่ นอกจากนี้ เวียดนาม และกัมพูชายังได้มีการประสานงานกันทางสื่อด้านวิทยุ และการกระจายเสียงระหว่างสถานี Voice of Viet Nam (VOV) และ สถานี Voice of Cambodia ของกัมพูชาอีกด้วย

- ความร่วมมือเพื่อการพัฒนาจังหวัดที่มีอาณาเขตติดต่อกันระหว่างเวียดนาม และกัมพูชา ในด้านต่าง ๆ อาทิ การขนส่ง การลงทุน การเกษตร การแพทย์ การฝึกอบรมบุคลากร การ

⁵⁰ “Vietnam, Cambodia sign agreement on transportation,” Viet Nam Net Bridge, (<http://english.vietnamnet.vn/social/2007/02/664626/>), February 15, 2007.

แลกเปลี่ยนวัฒนธรรม การท่องเที่ยว การมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างภาคประชาชน และกลุ่มเยาวชน การท่องเที่ยว การปักปันเขตแดน และการดูแลรักษาความสงบเรียบร้อยตามแนวชายแดน เป็นต้น⁵¹

เวียดนาม และกัมพูชายังมีความร่วมมือในด้านต่าง ๆ อีก อาทิ การศึกษา ศิลปวัฒนธรรม ความช่วยเหลือเพื่อมนุษยธรรม การยกเว้นการตรวจตราหนังสือเดินทาง (Visa) การปศุสัตว์ เป็นต้น นอกจากนี้ เวียดนาม และกัมพูชายังส่งเสริมความร่วมมือระหว่างกันในระดับท้องถิ่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งจังหวัดที่มีเขตแดนติดต่อกัน เพื่อสนับสนุนความร่วมมือทางการค้า นำไปสู่การพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมระหว่างกัน

การแลกเปลี่ยนการเยือนที่สำคัญ

เวียดนาม และกัมพูชา มีการแลกเปลี่ยนการเยือนระหว่างผู้นำในระดับต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง อาทิ

การเยือนของกัมพูชา

- สมเด็จเจ้านโรดม สีหมุนี รัชทายาทกัมพูชา เสด็จเยือนเวียดนามอย่างเป็นทางการ ระหว่างวันที่ 24 - 26 มิถุนายน 2008 ตามการทูลเชิญจากประธานาธิบดี เหวียน มินห์ เจียต เพื่อกระชับความสัมพันธ์ระหว่างผู้นำประเทศ และขยายความร่วมมือในด้านต่าง ๆ ระหว่างเวียดนาม และกัมพูชา การเยือนครั้งนี้ นับเป็นการเยือนครั้งที่ 2 ของพระองค์ นับจากการเสด็จเยือนเวียดนามครั้งแรกเมื่อเดือนมีนาคม ปี ค.ศ. 2006

- นายกรัฐมนตรี ฮุน เซน ของกัมพูชา เดินทางเยือนเวียดนามอย่างเป็นทางการระหว่างวันที่ 4 - 5 พฤศจิกายน 2008 ตามคำเชิญของนายกรัฐมนตรี เหวียน เติน ซุง เพื่อส่งเสริมความร่วมมือของทั้ง 2 ประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านเศรษฐกิจ การค้า และการลงทุน รวมทั้งการกำหนด และปักปันเขตแดน ในการนี้ ได้มีการหารือถึงความร่วมมือระหว่างกันในระดับภูมิภาค และกลไกความร่วมมือระหว่างประเทศอื่น ๆ

⁵¹ "VN, Cambodia to boost border-area co-operation," Viet Nam News Agency, (<http://vietnamnews.vnagency.com.vn/showarticle.php?num=03POL290208>), March 1, 2008.

การเยือนของเวียดนาม

- นายกรัฐมนตรี เหวียน เติง ชุง ของเวียดนาม เดินทางเยือนกัมพูชาอย่างเป็นทางการ ระหว่างวันที่ 18 - 19 ธันวาคม ค.ศ. 2006 ตามคำเชิญของนายกรัฐมนตรีฮุน เซน เพื่อกระชับความสัมพันธ์ และเสริมสร้างความเข้าใจอันดีระหว่าง 2 ประเทศ ในการนี้ ได้มีการหารือกันระหว่างนายกรัฐมนตรีของทั้ง 2 ประเทศ ถึงการขยายความร่วมมือต่อกันในด้านเกษตรกรรม การผลิตกระแสไฟฟ้าพลังงานน้ำ การคมนาคม การทำเหมืองแร่ อุตสาหกรรมน้ำมัน และก๊าซ โรงงานยางพารา และการท่องเที่ยว นอกจากนี้ ยังส่งเสริมให้มีความร่วมมือระดับท้องถิ่นของจังหวัดต่าง ๆ ตามแนวเขตแดนที่ติดต่อกัน

- ประธานาธิบดี เหวียน มินห์ เจี๊ยต เดินทางเยือนกัมพูชาเมื่อวันที่ 27 กุมภาพันธ์ - 1 มีนาคม ค.ศ. 2007 ในฐานะพระราชอาคันตุกะ ของสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี แห่งประเทศไทย เพื่อกระชับความสัมพันธ์ และเฉลิมฉลองครบรอบ 40 ปี ความสัมพันธ์ทางการทูตระหว่างเวียดนาม และ กัมพูชา ได้มีการตกลงที่จะเพิ่มความร่วมมือด้านเศรษฐกิจ และการค้าระหว่างกัน ในการเยือนกัมพูชาของประธานาธิบดีเวียดนามในครั้งนี้ มีคณะนักธุรกิจภาคเอกชนของเวียดนาม เดินทางร่วมคณะไปด้วยกว่า 60 คน และได้นำคณะเดินทางไปเยี่ยมชมปราสาทหินนครวัด นครธม ก่อนที่จะเดินทางกลับกรุงฮานอย ทั้งนี้ การแลกเปลี่ยนการเยือนมีความหมายต่อความสัมพันธ์ระหว่างเวียดนาม และกัมพูชาในศตวรรษที่ 21 เป็นอย่างยิ่ง ภายใต้คำขวัญ “เพื่อนบ้านที่ดี มิตรภาพ เกื้อหนุน ความร่วมมือบนพื้นฐานของความเข้าใจ และเสถียรภาพยั่งยืน” (Good Neighborliness, traditional friendship, comprehensive co-operation and long-term stability.)⁵²

- นาย นง ดึก หม่งห์ (Nong Duc Manh) เลขาธิการพรรคคอมมิวนิสต์เวียดนาม เดินทางเยือนกัมพูชาอย่างเป็นทางการระหว่างวันที่ 17 - 19 ธันวาคม 2009 ในฐานะพระราชอาคันตุกะของสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี แห่งประเทศไทย เพื่อส่งเสริมมิตรภาพ และความร่วมมือระหว่างกัน ในการนี้ ได้มีการหารือถึงความร่วมมือระหว่าง 2 ประเทศ และได้เห็นชอบกันที่จะส่งเสริมให้มีโครงการแลกเปลี่ยนระหว่างประชาชนต่อประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับเยาวชน และการแลกเปลี่ยนบุคลากรเพื่อการศึกษาดูงานของฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายบริหาร และส่วน

⁵² “Promoting Vietnam-Cambodia friendly neighborliness and comprehensive co-operation,” Nhan Dan – Communist Party daily, (http://www.nhandan.com.vn/english/news/270207/editorial_campro.htm), February 28, 2007.

ท้องถิ่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งบุคลากรของท้องถิ่น ที่มีบริเวณพื้นที่เขตแดนติดต่อกัน เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในด้านการบริหารจัดการต่าง ๆ นอกจากนี้ ยังได้ร่วมเป็นสักขีพยานร่วมกับนายกรัฐมนตรี ฮุน เซน ในการลงนามความตกลงระหว่าง 2 รัฐบาลว่าด้วยความร่วมมือในด้านอุตสาหกรรม แหล่งแร่ และการขนส่งทางน้ำ

ระดับพหุภาคี

การดำเนินนโยบายต่างประเทศของเวียดนามต่อลาว และกัมพูชา ในช่วงวันที่ 18 - 25 เมษายน ค.ศ. 2006 จนถึงปัจจุบัน เพื่อพัฒนาความสัมพันธ์ และความร่วมมือในระดับพหุภาคีระหว่างเวียดนาม ลาว และกัมพูชา ดังนี้

ด้านการเมือง และความมั่นคง

- การปักเสาหลักเขตบริเวณเชื่อมต่อระหว่างเวียดนาม ลาว และกัมพูชา (Tri - Junction) ที่ด่าน Bo Y สถานีที่ 677 จังหวัด Kon Tum ของเวียดนามเมื่อวันที่ 17 มกราคม 2008 ต่อมาได้มีการเจรจา 3 ฝ่าย ระหว่างวันที่ 18 - 23 กุมภาพันธ์ 2008 ที่แขวงสะหวันนะเขต ประเทศลาว โดยได้มีการบรรลุร่างความตกลงว่าด้วยการกำหนดจุดเชื่อมต่อตามแนวชายแดนที่มีอาณาเขตติดต่อกัน ภายหลังได้มีการลงนามความตกลงเพื่อกระชับความสัมพันธ์ และเสริมสร้างสันติภาพบริเวณจุดเชื่อมต่อตามแนวชายแดน ให้เกิดเสถียรภาพ และความร่วมมือที่ยั่งยืนระหว่างกัน
- การลงนามความตกลงว่าด้วยจุดเชื่อมต่อทางเขตแดนระหว่างเวียดนาม ลาว และกัมพูชา (Tri - Junction) เมื่อวันที่ 26 สิงหาคม 2008 ณ กรุงฮานอย เวียดนาม เพื่อสานต่อการดำเนินการกำหนดเส้นเขตแดนของเวียดนาม กับลาว และกัมพูชา ในการนี้ นายกรัฐมนตรี เหวียน เติง ซุง ของเวียดนาม ได้กล่าวว่า “เหตุการณ์นี้ ถือเป็นเหตุการณ์ที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ ซึ่งจะทำให้ทั้ง 3 ประเทศ มีการพัฒนา และรับผลประโยชน์ร่วมกัน”⁵³ นอกจากนี้ ในวันเดียวกัน ยังได้มีการลงนามความตกลงว่าด้วยการข้ามแดน บริเวณจุดเชื่อมต่อระหว่างเวียดนาม ลาว และกัมพูชา (Tri - Junction) เพื่อส่งเสริมให้เกิดสันติภาพ มิตรภาพ ความร่วมมือ และการพัฒนา ในการมีเขตแดนติดต่อกันอีกด้วย

⁵³ “PM hails Vietnam-Laos-Cambodia T-junction point agreement,” Ministry of Foreign Affairs of Vietnam, (<http://www.mofa.gov.vn/en/nr040807104143/nr040807105001/ns080827090244>), August 30, 2008.

ด้านเศรษฐกิจ และการค้า

การจัดตั้งสมาคมความร่วมมือเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจระหว่างเวียดนาม ลาว และ กัมพูชา เมื่อวันที่ 6 พฤษภาคม 2008 ณ กรุงฮานอยเวียดนาม เพื่อสนับสนุน และเพิ่ม ประสิทธิภาพความร่วมมือทางเศรษฐกิจ และการลงทุนแก่สมาชิกจากทั้ง 3 ประเทศ ทางสมาคม ได้มีการวางแผนปฏิบัติการ 5 ปี ในการจัดประชุม การจัดนิทรรศการแสดงสินค้า และการเปิด โอกาสให้สมาชิกได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ และข้อมูลข่าวสาร

การพัฒนาสามเหลี่ยมเศรษฐกิจ

เวียดนาม ลาว และกัมพูชา พยายามร่วมมือกันในความพยายามที่จะดึงดูดความ ช่วยเหลือจากต่างประเทศในการพัฒนาสามเหลี่ยมเศรษฐกิจ (CLV Development Triangle) ที่ ครอบคลุมจังหวัดทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือของกัมพูชา จังหวัดในเขตที่ราบสูงภาคกลางของ เวียดนาม และแขวงทางภาคใต้ของลาว ซึ่งพื้นที่เหล่านี้ เป็นบริเวณที่มีการพัฒนาน้อยที่สุดของทั้ง 3 ประเทศ ที่ผ่านมาเวียดนามได้เข้าลงทุนพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ ที่บริเวณชายแดนแขวงเซกอง กับแขวงอัตตะปือของลาว ได้ลงทุนสร้างเขื่อนขนาดใหญ่จำนวน 2 แห่ง และโครงการสวน ยางพารา และสวนปาล์ม และได้เข้าลงทุนทำสวนยางพารา และปลูกปาล์มในเขตจังหวัดรัตนคีรี ของกัมพูชา และยังได้มีการเซ็นสัญญาเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำที่เวียดนามช่วยเหลือกัมพูชาฟื้นฟู และ ก่อสร้างทางหลวงความยาว 80 กิโลเมตร จากเมืองบันลุง (Ban Lung) ในจังหวัดรัตนคีรี ไปเชื่อม กับชายแดนเวียดนามที่จังหวัดยาลาย (Gia Lai) ของเวียดนาม

ทั้งนี้ คณะผู้แทนจากทั้ง 3 ประเทศ ได้เข้าร่วมประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับ กลไกความร่วมมือระหว่างกัน ณ จังหวัด Dalat เวียดนาม เมื่อวันที่ 5 ธันวาคม ค.ศ. 2006⁵⁴ โดย ต่างก็เห็นพ้องต้องกันให้จัดตั้งคณะกรรมการความร่วมมือว่าด้วยการพัฒนาสามเหลี่ยมเศรษฐกิจ (Joint Coordination Committee on the Development Triangle) ซึ่งมีหน้าที่ดูแลรับผิดชอบใน ด้านเศรษฐกิจ พื้นที่จังหวัดที่จัดตั้งสามเหลี่ยมเศรษฐกิจ สังคมแวดล้อม ความมั่นคง และการ ต่างประเทศ ได้มีการกำหนดให้มีการประชุมระหว่างผู้แทนคณะกรรมการจากทั้ง 3 ฝ่าย ปีละ 1 ครั้ง

⁵⁴ "Laos, Cambodia, Vietnam discuss policy on Triangle Development," Lao News

Agency, (<http://www.kpl.net.la/english/news/newsrecord/260208/edn6.htm>), April 8, 2007.

เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร และส่งเสริมความร่วมมือทางเศรษฐกิจ และสังคม รวมถึงหารือถึงแนวทางในการแก้ไขปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น

ต่อมาในการประชุม เมื่อวันที่ 26 พฤศจิกายน ค.ศ. 2008 ณ นครหลวงเวียงจันทน์ ประเทศลาว คณะผู้แทนซึ่งนำโดยนายกรัฐมนตรีจากทั้ง 3 ประเทศ ได้เห็นชอบกับการลงนามบันทึกความเข้าใจว่าด้วยการกำหนดนโยบาย เพื่อกระตุ้นการลงทุนในพื้นที่สามเหลี่ยมเศรษฐกิจจากทั้งเวียดนาม ลาว กัมพูชา และน่านาประเทศ รวมทั้งตกลงให้มีการจัดประชุมระหว่างเยาวชนจากทั้ง 3 ประเทศ เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนมุมมอง และความคิดเห็นระหว่างกัน

การลงทุน

เขตเศรษฐกิจบริเวณด่าน Bo Y ในจังหวัด Kon Tum ของเวียดนาม ซึ่งตั้งอยู่ ณ จุดเชื่อมต่อระหว่างเวียดนาม ลาว และกัมพูชา และเป็นพื้นที่ในโครงการพัฒนาสามเหลี่ยมเศรษฐกิจระหว่าง 3 ประเทศ ที่สามารถดึงดูดความสนใจในการลงทุนได้เป็นอย่างดี นับตั้งแต่มีการเริ่มพัฒนาโครงการร่วมกันระหว่าง 3 ประเทศ จนถึงกลางปี ค.ศ. 2008 มีโครงการลงทุนในพื้นที่แล้วทั้งสิ้น 24 โครงการ มูลค่าทั้งสิ้น 16.5 พันล้านเหรียญสหรัฐ⁵⁵

ด้านสังคม และความร่วมมือ

- การร่วมกันจัดนิทรรศการการท่องเที่ยวนานาชาติ (International Travel Expo) ระหว่างเวียดนาม ลาว และกัมพูชา ณ นครโฮ จี มินห์ เป็นประจำทุกปี เพื่อส่งเสริมโครงการ “3 ประเทศ 1 จุดหมายปลายทาง” (Three Countries, One Destination) ซึ่งเป็นโครงการความร่วมมือด้านการท่องเที่ยวระหว่างกันของ 3 ประเทศ และยังได้ร่วมมือกันจัดพิมพ์คู่มือท่องเที่ยวจำนวน 140 หน้า เกี่ยวกับสถานที่ และกิจกรรมการท่องเที่ยวของทั้ง 3 ประเทศ เพื่อกระตุ้นธุรกิจท่องเที่ยว นำไปสู่การสร้างงาน สร้างรายได้ให้กับประชาชนที่อาศัยอยู่ในท้องถิ่นของสถานที่ท่องเที่ยว นั้น ๆ นอกจากนี้ ในเดือนตุลาคม ปี ค.ศ. 2007 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการท่องเที่ยวของเวียดนาม ลาว และกัมพูชายังได้ร่วมออกแถลงการณ์ ว่าด้วยความร่วมมือด้านการท่องเที่ยว 3 ฝ่าย เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน และบรรเทาปัญหาความยากจน โดยให้หน่วยงานการ

⁵⁵ “Border economic zone attracts 16.5 billion USD in investment,” Viet Nam Net Bridge, (<http://english.vietnamnet.vn/biz/2008/08/797643/>), July 20, 2008.

ท่องเที่ยวของทั้ง 3 ประเทศ ร่วมกันแลกเปลี่ยนข้อมูลการท่องเที่ยว และส่งเสริมการลงทุนด้านการท่องเที่ยว รวมทั้ง การขยายความร่วมมือในด้านการฝึกอบรม และพัฒนาทรัพยากรบุคคล⁵⁶

- การสานต่อความร่วมมือในด้านการปราบปรามการค้ายาเสพติดข้ามชาติ โดยมีการหารือระดับรัฐมนตรีระหว่างเวียดนาม ลาว และกัมพูชา ณ นครโฮ จี มินห์ ประเทศเวียดนาม เมื่อวันที่ 4 พฤศจิกายน ค.ศ. 2009 ที่ประชุมได้ตกลงกันที่จะปรับปรุงประสิทธิภาพการประสานงานความร่วมมือ และการปฏิบัติการ รวมไปถึงการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารระหว่างหน่วยงานเฝ้าระวัง เพื่อยกระดับความร่วมมือในการต่อต้านการค้ายาเสพติดข้ามชาติ

จากการศึกษาการดำเนินนโยบายต่างประเทศของเวียดนามต่อลาว และกัมพูชา นับตั้งแต่การประชุมสมัชชาแห่งชาติพรรคคอมมิวนิสต์แห่งเวียดนามครั้งที่ 10 เมื่อวันที่ 18 – 25 เมษายน ค.ศ. 2006 จนถึงปัจจุบัน จะเห็นได้ว่าเวียดนามพยายามใช้กลไกความร่วมมือทั้งในระดับรัฐบาล และในระดับท้องถิ่น ซึ่งมีมีส่วนช่วยเหลือให้ความสัมพันธ์ระหว่างกันแน่นแฟ้นมากยิ่งขึ้น นำไปสู่ความร่วมมือต่าง ๆ ที่มีเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ ทั้งนี้ เวียดนามได้มีการจัดตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อส่งเสริมความร่วมมือ และสนับสนุนการวางแผนยุทธศาสตร์ กลไก และนโยบาย ในด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี กับลาว และกัมพูชา ขึ้นมาโดยเฉพาะ⁵⁷ ซึ่งมีส่วนแสดงให้เห็นถึงเจตนารมณ์ของเวียดนาม ที่ต้องการสานสัมพันธ์ และพัฒนาความร่วมมือกับลาว และกัมพูชา ที่นอกจากจะเป็นประเทศซึ่งมีมิตรภาพเก่าแก่ (Traditional Friendship) ระหว่างกันตามที่เวียดนามมักจะกล่าวอ้างถึงแล้ว ทั้งลาว และกัมพูชา ยังเป็นประเทศเพื่อนบ้านที่มีส่วนเกื้อหนุนต่อยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศของเวียดนามอยู่บ้างไม่มากนัก

⁵⁶ "Cambodia, Laos, Viet Nam battle poverty with trilateral tourism plan," Ministry of Foreign Affairs of Vietnam, (<http://www.mofa.gov.vn/en/nr040807104143/nr040807105039/ns071008104313>), December 12, 2007.

⁵⁷ "Directing cooperation with Laos and Cambodia," Ministry of Foreign Affairs of Vietnam, (<http://www.mofa.gov.vn/en/nr040807104143/nr040807105001/ns080718094938>), July 20, 2008.